

SLOVENSKI VESTNIK

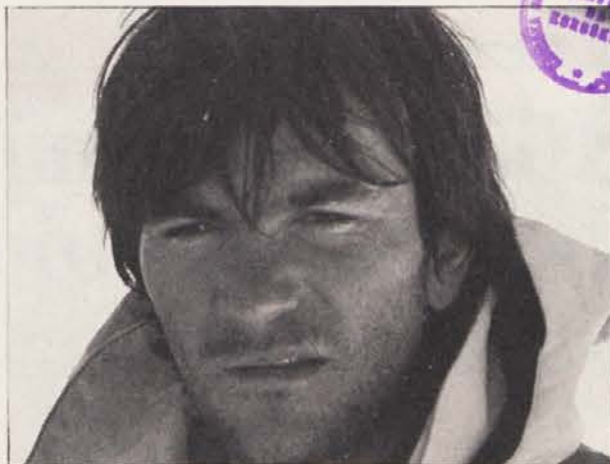
CELOVEC
SREDA
23. JAN.
1991

Letnik XLV.
Štev. 4 (2587)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

P. b. b.

Predsednik ZSO dipl. inž.
Feliks Wieser

Wieser: Klub slovenski občinskih odbornikov naj bo solidaren!

Predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dipl. inž. Feliks Wieser je v razgovoru z našim listom še močneje kritiziral proračunsko postavko provizoričnega KOKS za Klub slovenskih občinskih odbornikov. Vodstvo KSOO je pozval, naj izrazi svojo solidarnost z ogroženimi narodnopolitičnimi strukturami s tem, da se od načrtovanih 1,9 milijona odreče 900.000 šilingom.

Ob tem predlogu je poudaril, da Zveza slovenskih organizacij na Koroškem od

nekaj in tudi sedaj podpira samostojne občinske liste pri njihovih volilnih nastopih. Ob razdelitvi finančnih sredstev za Klub slovenskih občinskih odbornikov v višini 1,9 milijona šilingov s strani provizoričnega KOKS, ki je povsem podrejen Narodnemu svetu koroških Slovencev in Koroški enotni listi, pa da je teba poudariti, da ta vsota ni v sorazmerju z delom, ki ga opravljajo različne druge narodnopolitične in kulturne organizacije koroških Slovencev.

(Dalje na 2. strani)

Toma Česen v Celovcu!

Na povabilo našega lista, slovenskih planincev in slovenske mladine bo Tomo Česen (slika), ki je s solovzponom preko južne stene 8516 metrov visokega Lhotseja v Himalaji kronal uspehe slovenskih alpinistov, jutri, 24. januarja, ob 19.30 uri v Modestovem domu v Celovcu predaval o svojih največjih alpinističnih uspehih.

Dvojezično šolstvo spet pred ustavnim sodiščem!

Prizadevanja za popolno uveljavitev mednarodno zajamčenih pravic koroških Slovencev na področju dvo-

jezičnega šolstva se nadaljuje. Celovski odvetnik dr. Sepp Brugger (slika) je

pretekli teden vložil pritožbo na avstrijsko ustavno sodišče na Dunaju, v kateri nasprotuje doslejšnji praksi, da dvojezični pouk v ljudskih šolah poteka le v prvih treh razredih, v četrtem razredu pa slovenščino poučujejo le še kot predmet.

To je po mnenju Bruggerja v nasprotju s 7. členom Avstrijske državne pogodbe, ki pravi, da imajo pripadniki slovenske narodne skupnosti na Koroškem pravico do ele-

mentarnega pouka v slovenščini. To pa pomeni, da bi moral dvojezični pouk zajeti vse razrede osnovnega šolstva, torej tudi glavne šole.

Pritožba se tokrat nanaša na ljudsko šolo. Za uvedbo dvojezičnega pouka v glavnih šolah bi bila potrebna posebna pritožba na ustavno sodišče.

Kot že pri prejšnji pritožbi, pravni postopek tudi tokrat podpira Zveza slovenskih

organizacij in je zanj prevzela tudi finančne stroške. Tajnik Zveze slovenskih organizacij dr. Marjan Sturm je izjavil, da je v sedanji situaciji pritožba na ustavno sodišče najbolj pomembno sredstvo političnega boja koroških Slovencev. To je pokazala že odločitev ustavnega sodišča v zadevi javne dvojezične šole v Celovcu oziroma o pravici do pouka slovenščine zunaj avtohtonega naseljenega območja na Koroškem.

Akcije proti JE Krško se nadaljujejo!

Pretekli teden so mladi koroški socialisti na mejnem prehodu Ljubelj delili dvojezične letake, s katerimi so javnost seznanili s svojo zahtevo po čimprejšnjem zaprtju jedrske elektrarne v Krškem.

Akciji se je pridružil tudi deželni svetnik za varstvo okolja Herbert Schiller ter poslanec mag. Peter Kaiser. Socialistični parlamentarec dr. Antoni pa v tiskovni izjavi zatrjuje, da je JE Krško nevarnejša od JE Bohunice v ČSFR, ker je zgrajena na potresnem območju.

VABILO

Slovenska prosvetna zveza in Krščanska kulturna zveza vabita na prireditve ob

slovenskem kulturnem prazniku

v sredo, 6. februarja, ob 19.30 uri v ORF-teatru v Celovcu.

Nastopajo: Polde Bibič (recital), Gabriel Lipuš (solo glas), Günter Lenart (sopran-saksofon), Marimba Berndt Thurner (vibrafon), Gerald Riess (kontrabas).

Slavnostni govornik: Lojze Peterle, predsednik vlade Slovenije.

VSI PRISRČNO VABLJENI!

Uspel gimnazijski ples

Odlično vzdušje med mladimi in starejšimi je vladalo tudi na letošnjem gimnazijskem plesu, ki so ga priredili maturanti in maturantke obeh osmih razredov slovenske gimnazije pretekli petek v Domu sindikatov v Celovcu. Več na 5. strani. **slika: W: Fritz**

Vabilo

Zveza koroških partizanov tudi letos prireja spominsko svečanost v počastitev narodnega heroja Matije Verdника-Tomaža in njegovih tovarišev, ki so kot žrtve gestapa padli za našo svobodo.

Svečanost bo v nedeljo, 3. februarja, ob 11. uri na pokopališču v Svečah.

Na njej bo spregovoril tajnik ZSO dr. Marjan Sturm, udeležili se je bodo mnogi soborci in gostje iz Slovenije, zapeli pa bodo pevci „Bilke“ iz Bilčovsa.

ZKP vabi vse koroške partizane, antifašiste in demokrate, da se svečanosti udeležijo v čim večjem številu.

Rupel: Slovenija bo branila svojo suverenost

V ponedeljek se je iztekel podaljšan ultimatum predsedstva Jugoslavije za razorožitev posameznih nelegitimnih oboroženih enot v Jugoslaviji. V prvi vrsti naj bi bil ukaz namenjen srbskim formacijam v okolici Knina, ki so se v teku naraščanja nacionalnih napetosti na narodnostno mešanem ozemlju Hrvaške oborožile z zaplenjenim orožjem.

IGOR SCHELLANDER

Hkrati pa je bil beograjski ukrep tolmačen tudi kot poskus razorožitve enot teritorialne obrambe v Sloveniji. Domneve o možnem pritisku armade so zlasti v zatišju vojne v Zalivu ter vojaških intervencij v Litvi in Letonski povzročile ponovno naraščanje napetosti.

Slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je v pogovoru za Slovenski vestnik situacijo orisal takole: „Nevarnost vsekakor obstaja. V mednarodnih poročilih ste zagotovo opazili, da je Jugoslavija omenjena kot eno najpomembnejših kriznih žarišč takoj za zalivsko vojno in

situacijo v Pribaltiku. Vse to nas seveda skrbi, še posebej zaradi tega, ker nam vojska grozi z nekaterimi represivnimi ukrepi zaradi naše teritorialne obrambe.“

Kljub temu je ultimatum za Slovenijo brezpredmeten. Rupel: „Slovenija nima ilegalnih paravojaških enot, ima normalne legalne strukture, kot je to teritorialna obramba.“ Zunanji minister pri tem ne izključuje, da bi določeni krogi skušali ultimatum uporabiti kot politično ostro sprovočitno incidente. Če bi prišlo do pritiska, bo Slovenija z različnimi sredstvi branila svojo suverenost, če bo treba tudi s silo.

Rupel dobesedno: „Sodim,

Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel: Slovenija se bo v primeru vojaškega posega branila z vsemi sredstvi...

da je naš sistem teritorialne obrambe nekako pripravljen na to, da ne bi prišlo do kakih provokacij, in pripravljen na to, da brani institucije slovenskega sistema, ki so legalne in legitimne.“

Minister Rupel je v pogovoru izpostavil, da kljub napetostim ne računa z eskalacijo, temveč z razrešitvijo problema na politični ravni. Za neutemeljen je ocenil tudi preplah v nekaterih avstrijskih medijih. Špekulacije o tem, da naj bi bili on in nekateri drugi ministri Demosove vlade v kratkem zamenjani, je označil kot brezpredmetne.

Celoten pogovor z dr. Dimitrijem Ruplom bomo objavili v prihodnji izdaji SV.

Vojska naj ostane v kasarnah!

Jugoslavija se v zadnjem času vse pogosteje omenja kot tretje svetovno krizno žarišče, takoj za Zalivom in Sovjetsko zvezo oz. njenim Pribaltikom. Z zalivsko krizo bi jo težko primerjali, bližje pa so vzporednice s pribaltičskimi republikami prav zaradi podobnih osamosvojitvenih težnjav posameznih republik.

Nacionalna nesoglasja so Jugoslavijo privedla na sam rob državljanske vojne. Generali Jugoslovanske ljudske armade že dalj časa rožljajo z orožjem, v zadnjih dneh pa so se stvari tako zapletle, da je poseg že skoraj verjeten in glede na ukaz predsedstva kot vrhovnega poveljnika vojske celo legalen.

Predsedstvo Jugoslavije je namreč pred trinajstimi dnevi s preglasovanjem (proti glasoma slovenskega in hrvaškega predstavnika, dr. Janeza Drnovška in Stipeta Mesića) sprejelo ukaz, da morajo vse paravojaške skupine predati orožje vojski. Definicija tega ukaza pa je bila zelo nejasna, saj ni bilo jasno opredeljeno, kaj je legalno in kaj paravojaško. Po mnenju slovenskega sekretariata za narodno obrambo so enote teritorialne obrambe del sistema splošne ljudske obrambe, drugih oboroženih enot pa v Sloveniji ni. Težja je situacija na Hrvaškem, kjer so v Kninski krajini tamkajšnji Srbi pred dobrimi tremi meseci vdrli v skladišča orožja milice

in se oborožili. Formirali so srbske straže, opravili precej diverzantskih akcij in tako izvajali pritisk na hrvaško vladu. Poleg tega pa je slišati, da so oboroženi in organizirani tudi tamkajšnji Hrvati. V Srbiji je že po tradiciji orožja na pretek, predvsem pa so oboroženi kosovski Srbi in Črnogorci.

Ukaz predsedstva ni bil pravočasno izpolnjen, zato ga je podaljšalo za 48 ur. Kaj bo ukrenilo sedaj po izteku, ta čas še ni jasno. Upati je le, da bo zmagal zdrav razum, kajti vsak poseg vojske bi povzročil njen razpad, saj je kljub srbski večini v njej še vedno vsejugoslovanska, torej tudi slovenska in hrvaška.

Jože Rovšek

„KSOO naj bo solidaren!“

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kot konkreten primer je Wieser navedel okrog 35 slovenskih društev, ki so včlanjena v SPZ in KKZ in ki za svojih približno 70 različnih skupin prejema od obeh osrednjih kulturnih organizacij komaj pol milijona šilingov letno. „Ta društva oz. te skupine pa letno nagovorijo med 25.000 in 30.000 ljudi, pri čemer je nesporno, da so prav dejavnosti teh društev tudi velika podpora samostojnim listam in jim pri volitvah tudi prinesejo največ glasov.“

Vodstvo Kluba slovenskih občinskih odbornikov je predsednik ZSO opozoril, da se pri sprejemanju proračuna

v provizoričnem KOKS očitno ni zavedalo pomembnosti dela kulturnih in tudi športnih društev. Slovenske študijske knjižnice, dijaških domov itd., saj sicer ne bi moglo brez pridržkov pristati na tako nepravilno razdelitev finančnih podpor, ki po eni strani niso v sorazmerju z lastno dejavnostjo, po drugi pa resno ogrožajo pomembne narodopolitične strukture in jih celo vodijo v propad.

Dipl. inž. Feliks Wieser: „Pozivam predsedstvo KSOO, da na svoji prihodnji seji sprejme sklep, da od predvidenih 1,9 milijona šilingov odstopi 500.000 slovenskim kulturnim društvom na podeželju, 200.000 Slo-

venski študijski knjižnici ter 200.000 šilingov slovenskemu športu. Tak prostovoljen korak pričakujem tudi od mladinskih organizacij, katerim je KOKS po neznanih kriterijih dodelil kar milijon šilingov, ter od Skupnosti južnokoroških kmetov“, je dejal Wieser in še dodal, da je „od osebe iz vrst KSOO, ki ne želi biti imenovana, slišal, da naj bi bilo v proračunu KSOO skritih pol milijona šilingov za KEL.“

Načelno se je Wieser izrekel za skupno prizadevanje vseh slovenskih struktur na Koroškem za čimvečjo podporo tako s strani Avstrije kot tudi Republike Slovenije.

KOMENTAR

dr. FRANCIJA ZWITTRA

Ne da se še napovedati, ali bo potek vojne zavezniških sil pod vodstvom ZDA proti Iraku in za osvoboditev Kuvajta res tako bliskovit, kakor so to zatrjevali ameriški generali ob začetku bombardiranja v Zalivu. Ta čas vse kaže, da iraška vojska le ni tako lahko ranljiva, kot je to večina sveta pričakovala

ZALIV IN AVSTRIJA

in upala. Kljub najintenzivnejši letalski vojni v zgodovini človeštva, so iraške rakete dosegle izraelsko ozemlje in s tem svet privedle korak naprej k apokalipsi.

„Kdo kriv moritve je velike“ trenutno ni tako enostavno ugotoviti. Nasproti si stojita na eni strani do zob oborožena ameriška super-sila, ki kajpada ne brani Kuvajta, temveč naftne zaloge in svoje strateške interese v Zalivu, ter od realnosti očitno povsem odmaknjeni iraški diktator Sadam Husein, ki v veliki meri posebja upanja arabskih in palestinskih množic na dostojno življenje na svojem življenskem prostoru, kate-rega s pomočjo fevdalnih in polfevdalnih arabskih močevcev trenutno brezobzirno izkoriščajo predvsem ameriška pa tudi druga zahodna podjetja. Izključno črnobela frazeologija, v kateri si stojita nasproti ponoreli Husein in menda pragmatičen branilec demokracije Bush, vsekakor ne zadostuje za objektivnem prikaz trenutne svetovne politične krize.

Prav tako ogaben in zlagan pa je primitiven anti-amerikanizem, ki ga je čedalje bolj čutili v določenem delu avstrijskega tiska in je izraz primitivnega provincializma in škodljive politične mentalitete, ki od vsega začetka očrnjuje vsakršno mednarodno akcijo po geslu: dokler se bijejo daleč na vzhodu, to nikogar ne briga.

Reagirala pa je tudi uradna Avstrija. Pozno sicer, zato pa daljnosežno, manj kar se tiče Zaliva, bolj pa v zvezi z njeno nadaljnjo

notranjo in zunanjo politiko.

Po spodletelem, nerodnem in osramotilnem poskusu osamelega moža na dunajskem dvoru, da bi s svojim obiskom pri čudaškem omanskem sultanu še mogel posredovati na predvečer vojne ter se tako rešil še vedno obstoječe mednarodne izolacije, je bila na vrsti vlada.

In dokaj uspešno je odigrala vlogo zvestega služabnika svojega bodočega gospodarja, E.S. Temu namreč ni mar nevtralnih članov, kakor je to Bruselj dal vedeti avstrijskim vazalom. Pa četudi je v prvem ustavnem zakonu druge republike zapisana, zapečaten in slovesno zaprežena „trajna nevtralnost“.

Pojem „trajna“ se zdi zakonodajalcu očitno relativen.

Ob tem se je Avstriji ponudila priložnost, da dokaže, da ji ta zadeva z nevtralnostjo pravzaprav ni toliko mar. Torej je parlament – proti glasovom Zelene Alternative – dovolil kršitev nevtralnosti: ameriška (tudi vojaška) letala lahko preletavajo avstrijsko ozemlje, da si skrajšajo pot do Zaliva – nekaj, kar Svica, po katere vzoru se sklicuje naša nevtralnost, dosledno odklanja. In če to velja enkrat za Ameriko, kdo bi v bodoče iste pravice odrekel Nemčiji, Veliki Britaniji ali kamurkoli?

V isti sapi je sledila sprememba zakona o izvozu oz. prevozu vojnega materiala iz Avstrije oz. skozi njo. Še niso bile izrečene pravno-močne sodbe v zadevi topov Noricum – ki so trenutno v Zalivu še v uporabi – pa zakonodajalec že pohiti s spremembo tozadavnega zakona, da bi bil lahko soudeležen pri dobri kupčiji na svetovnem trgu orožja. Pri zaslužku toliko štrapacirana etika molči.

Škoda torej za operni ples, ki ga odgovorni seveda niso odpovedali iz etičnih vzrokov, saj so v času vietnamske vojne kaj radi zaplesali svoje valčke v operni hiši, temveč iz varnostnih vzrokov, kajti arabske izkušnje s terorizmom so vsekakor že starejše kakor je novi vodja avstrijske državne policije, ki mora čakati na svojo prvo ognjeno preizkušnjo.

Tudi meni je resnično žal opernega plesa, saj me je spravil ob vsakoletni časopisni stolpec, ki mi je kar najbolj pri srcu.

Na Dunaju je proti zakonu o vojaškem materialu protestiralo nad 2000 ljudi.

Dr. Janko Malle, tajnik SPZ

Avstrijske kulturne iniciative in kultura Slovencev

„Kulturna politika na Koroškem... je ves čas podrejela svoje programe narodni politiki in narodnoobrambnim zahtevam. Konec koncev je to privedlo do nevarnega posploševanja kulturne in narodne identitete Slovencev na Koroškem, saj se povečini definirajo le skozi narodnega nasprotnika, kakor da ni Slovenca, če ni ob njem nasprotnika“ (M.Haderlap).

S to mislijo je zaobjeto centralno vprašanje problematičnih odnosov koroških Slovencev do kulturne in narodne identitete. V kulturnem življenju nismo prav nič „drugačni“, saj v bistvu vsako „kulturno akcijo“ pogojujemo in utemeljujemo z ogroženostjo jezika in naroda. S takim podrejanjem smo kulturo hote ali nehote vedno znova idealizirali in mitizirali skozi etnično prizmo kot ekskluzivistično narodno vrednoto.

Praviloma je bil odziv neobhoden prav v ustvarjalni krizi ali pa v odtujevanju umetniške srenje od „etabliranih shem“ v kulturnem življenju koroških Slovencev. Koroški literarni, likovni, glasbeni in drugi kulturni ustvarjalci slovenske narodnosti prav gotovo ne bodo privolili v trditev, da je njihovo ustvarjanje „slovensko“, pač pa je umetniški rezultat strokovno izmerljiv ter za kulturni razvoj družbe – ne glede na narodnostne razmere – bolj ali manj pomemben.

Kultura presega nacionalno-etnične meje

Tudi Slovenska prosvetna zveza poudarja – sicer iz razumljivih razlogov – nacionalni pomen kulture koroških Slovencev. Toda v njenih vrstah postajajo vedno bolj glasna razmišljanja, kako bi kulturne dejavnosti koroških Slovencev usposabljali za uspešno vključevanje v integralno tržišče kulturne ponudbe in povpraševanja, kjer ne veljajo merila verske, nacionalne ali politične pripadnosti. Torej se skušamo do slovenstva in njegove kulture opredeljevati drugače, upoštevamo probleme prostora in vsega, kar ga obdaja. To pa niso samo nacionalni problemi, marveč predvsem utripi nacionalno neobremenjenega razmišljanja o zdravem okolju, o moderni tehnologiji, o regionalnem razvoju, o kulturi sožitja itd.

Takemu razmišljanju ustrezno pogosto poudarjamo pomen transparentnosti in kulturne odprtosti tudi nasproti nemško govorečim. Največkrat pa to ostaja na ravni verbalnih deklaracij, ker se naša filozofija navadno ustavi tam, kjer kot opravičilo za zapiranje v lastne (slo-

venske) vrste vedno znova navajamo „slabe izkušnje“ s sodelovanjem z nemško govorečimi. Vendar se mi tako poceni in povšalni pogledi zdijo nesprijemljivi, saj namreč onemogočajo diferencirano spoznavanje kulture kot odraza raznih interesov človeške družbe. Prirojeno kulturnemu položaju dvojezičnega ozemlja bi lahko rekli, da narodna pripadnost ni nekaj samo po sebi umevnega. Kultura mora priznati pravico, da vsakdo lahko razmišlja o svoji narodnosti, prav posebej še, če se z njo ustvarjajo (individualno bremenljive) politične in ideološke identitete in s tem lahko blokirajo avtentičnost in avtonomno uveljavljanje samega sebe.

Diferenciran pogled na kulturo Koroške z ozirom na koroške Slovence ne more mimo tega, da prav blokirani odnosi med obema narodnima skupinama ponavadi zavrejo tudi nadvse demokratične težnje po kulturnem dialogu. Tako stanje pa onemogoča ustvarjanje normalnih pogojev za nastajanje kulture in umetnosti. Predvsem mlajše generacije – slovensko in nemško govoreče – iščejo možnosti za lastno ustvarjalnost zunaj in mimo folklorne eksotike, ki je zaskrbljivo razvrednotila kulturno podobo Koroške. Ni torej čudno, da se na dvojezičnem ozemlju Koroške doslej ni pojavilo bogve koliko omembne vrednih novih kulturnih pobud, če pa so nastale, so to nacionalno neobremenjene dvojezične kulturne skupine kot npr. Kulturni most v Žitari vasi, plesni teater Ikarus, Kulturna taberna „Pri Joklnu“ v Celovcu itd. V primerjavi z ostalo Avstrijo pa je vse to premalo.

Prvi uspehi organizirane avstrijske alternativne kulture

SPZ se je lani aprila pridružila 400 avtonomnim avstrijskim kulturnim iniciativam, ki so s posebno „kulturno anketo“ od prosvetnega ministrstva in od vseh parlamentarnih strank zahtevale vseavstrijski zakon o pospeševanju kulture (doslej obstaja le zakon o pospeševanju umetnosti!) in posebno finančno postavko v višini 200

Dr. Janko Malle

tem je bila SPZ v zadnjem letu dejavna in iniciativna. Brez njenega sodelovanja refleksi avstrijskih kulturnih iniciativ glede multikulturne pododbe Avstrije prav gotovo ne bi odražali težnj in želja kulture manjšin. Prizadevanje za širše upoštevanje in sprejemanje kulture manjšin v avstrijskem merilu dobiva kvalitetno večji pomen kot kdajkoli poprej. In to predvsem med mlajšimi, ki ob vseh škandalih, gospodarskih in političnih korupcijah zadnjih let predvsem v kulturi iščejo možnosti za demokratično urejanje medčloveških odnosov.

Koroška – kulturna puščava

Medtem ko na zvezni ravni (na Dunaju) deloma že upoštevajo zahteve kulturnih iniciativ in nekatere zvezne dežele namenjajo vedno več denarja za kulturo (npr. v Zgornji Avstriji so kulturnim iniciativam v treh letih zvišali podporo s tri na šest milijonov šil., na Salzburškem so jim dodelili 7 milijonov več), so na Koroškem kulturni proračun za leto 1991 zmanjšali za 10 milijonov šil. V tem vprašanju pa je Koroška v primerjavi z ostalimi zveznimi deželami že od nekdanje zasedala zadnje mesto (za kulturo 1,32% celotnega proračuna).

Seznam zamujenih priložnosti in vprašljivih razvojnih tendenc v kulturni politiki Koroške bi lahko nadaljevali, v globalnem pa velja trditev, da je v avstrijskem merilu Koroška dežela, ki ne samo, da daje za kulturo najmanj denarja, ampak tega tudi enostransko investira: skoraj dve tretjini kulturnega proračuna „požrejo“ celovško mestno gledališče, deželna glasbena šola in konservatorij. Ostanek si morajo deliti ustanove za izobraževanje odraslih, znanost, muzeji, spomeniško varstvo in kulturne iniciative.

Zakon o pospeševanju kulture na Koroškem

Najbolj prikrajšani so se končno – podobno kot v vseavstrijskem merilu – organizirali tudi na Koroškem. Julija lani je bila ustanovljena Interesna skupnost kulturnih iniciativ na Koroškem (IG KIKK), v njej je tudi SPZ v

Celovcu. Eden glavnih ciljev te skupnosti je ustvariti skupno identiteto vseh vanjo vključenih 30 skupin, ki so aktivne na Koroškem. To so male skupine, ki po svoji učinkovitosti opravljajo zelo pomembno delo, npr.: gledališka skupina „klagenfurter ensemble“, iniciativa univerze „Unikum“, Viktringer Musikforum, Bleiburger Kulturinitiative, Alternativkino idr. Te skupine želijo biti vključene v redne kulturne proračune in s tem doseči profesionalizacijo svojih sodelavcev, ki za svoje delo prejemajo le minimalno nadomestilo.

IG KIKK se je javnosti takoj predstavila z zahtevo, da mora Koroška čimprej sprejeti svoj zakon o pospeševanju kulture. Pred nedavnim – 13. januarja – je svoj osnutek zakona predstavila P. Ambrozyju, deželnemu referentu za kulturo. Izkazalo se je, da je IG KIKK edina kulturna grupacija na Koroškem, ki ima že konkretne predloge za ta zakon. Vanje je vključena tudi kultura manjšin. Konkretno: ohranjanje in razvoj slovenske narodne skupnosti v smislu varovanja in razširitve kulturne raznolikosti dežele, medkulturno sodelovanje (znotraj dežele in s sosednjimi regijami), ureditev in vzdrževanje javnih poslopij za kulturne namene, upoštevanje koroških Slovencev v deželnem sosvetu za kulturo, poseben strokovni sosvet za medkulturno sodelovanje. V teh predlogih se odražajo zahteve 30 koroških kulturnih iniciativ, torej ne samo koroških Slovencev. Prvi razgovor z Ambrozyjem (še) ni dal slutiti, da te zahteve ne bi našle ustreznega mesta v deželnem zakonu o pospeševanju kulture. V tej zvezi so informacije v zadnji številki „našega tednika“, da se Ambrozy „ni bil pripravil pogovarjati o predlogih IG KIKK“ nepravilne. V skoraj trirnem razgovoru se je seznanil s predlogom IG KIKK za zakon o pospeševanju kulture in dejal, da bo deželna vlada na osnovi te razprave in razprave z drugimi kulturnimi ustvarjalci izdelala osnutek zakona, ki ga bo ob koncu februarja poslala v presojo vsem kulturnim ustvarjalcem. Nato bo šele predložen deželnemu zboru. Torej je izjava v „našem tedniku“, da je osnutek o novem deželnem kulturnem zakonu povsem nepopoln, ker ne upošteva potreb slovenske narodne skupnosti“, nepravilna ali vsaj prenašlo izrečena, ker za to vsaj zaenkrat še ni nobenega poudora.

Dosedanje izkušnje ob sodelovanju z avstrijskimi in koroškimi kulturnimi iniciativami so povsem dobre. V tem okviru so za koroške Slovence dani izzivi za nekoliko drugačno razumevanje kulture kot smo bili vajeni doslej. To tudi terjaja več tvegiranja. Tvegiranja za to, ker doslej tega ni bilo. Za kulturo obeh narodnosti na Koroškem naj bo to normalno.

Predstavniki koroških Slovencev ter alternativne kulture so v zadnjih dneh razložili deželnemu kulturnemu referentu in namestniku deželnega glavarja dr. Petru Ambrozyju svoje konkretne predstave in načrte. **sliki: E. Herzele**

HEUTE IM

Die Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innen

SLOVENSKI VESTNIK

Zweisprachiger Elementarunterricht erneut vor Verfassungsgerichtshof!

Der Klagenfurter Rechtsanwalt Dr. Sepp Brugger hat in der vergangenen Woche in der Angelegenheit „zweisprachiger Elementarunterricht an den Volksschulen in Kärnten“ Klage beim Verfassungsgerichtshof eingebracht.

In der Klage wird von Dr. Brugger die Verfassungsmäßigkeit der derzeitigen Regelung des im Artikel 7 des österreichischen Staatsvertrages verankerten Rechtes von Angehörigen der slowenischen Volksgruppe in Kärnten auf Elementarunterricht in slowenischer Sprache angezweifelt. Wie bekannt, wird der Unterricht an den Volksschulen nur bis zur dritten Schulstufe zweisprachig erteilt, in der 4. Schulstufe wird Slowenisch nur noch als Sprachunterricht vermittelt.

Nach Ansicht von Rechtsanwalt Dr. Brugger, wie auch anderer anerkannter Verfassungsjuristen, erstreckt sich das Recht auf Elementarunterricht jedoch keinesfalls nur auf die ersten drei Schulstufen der Volksschule sondern die gesamte Pflichtschulzeit, also auch die 4. Schulstufe der Volksschule, sowie auch die gesamte Hauptschule.

Die Klage wird – wie schon bei der erfolgreichen Anfechtung des Geltungsbereiches

der Minderheitenschulgesetzes für Kärnten – vom Zentralverband slowenischer Organisationen in Kärnten/Zveza slovenskih organizacij na Koroškem unterstützt.

Vortragsabend des Lhotse-Bezwingers Tomo Česen!

Dem Slovenski vestnik, dem Slowenischen Alpenverein und der ARGE slowenischer Jugendorganisationen ist es gelungen, einen der besten Alpinisten der Welt, Tomo Česen aus Kranj, für einen Vortragsabend in Klagenfurt/Celovec zu gewinnen.

Tomo Česen war der erste Mensch, der die Südwand des 8514 Meter hohen Lhotse im Himalaya im Alleingang bezwang und damit eine Tat setzte, die Reinhold Messner kurz zuvor noch als „alpinistisches Problem des nächsten Jahrtausends“ bezeichnet hatte.

Lassen Sie sich diese einmalige Gelegenheit waghalsigen Spitzalpinismus hautnah zu erleben, nicht entgehen. Kommen Sie am kommenden Donnerstag, dem 24. Januar 1991, Beginn 20 Uhr, ins Modestus-Heim/Modestov dom in Klagenfurt/Celovec.

Gimnazijski ples 1991

Po uspelem Slovenskem plesu pred dobrimi 14 dnevi je bil pretekli petek na vrsti drugi višek slovenske plesne sezone, gimnazijski ples v Domu sindikatov v Celovcu. Kakor vsako leto, so ples priredili dijaki in dijakinje obeh osmih razredov slovenske gimnazije, ki bodo ob koncu šolskega leta polagali zrelostni izpit.

Velika dvorana je bila spet nabit polna, vzdušje pa je bilo odlično. Obiskovalce plesa in častne goste (med njimi vidne predstavnike slovenske narodnostne skupnosti, strokovnega nadzornika dr. Feiniga, celovškega župana dr. Guggenbergerja, generalnega konzula Jugoslavije Majcna), je pozdravil ravnatelj dr. Reginald Vospernik.

Za zabavo so poskrbeli ansambla „Melos“ in „Peter Pan“ ter maturantke in maturanti s plesnimi vložki ob začetku plesa in ob polnoči (slika zgoraj).

Protestaktion gegn AKW Krško

Die Proteste gegen das Atomkraftwerk Krško in Slowenien halten an. Am vergangenen Freitag führte die Junge SPÖ Kärnten am Grenzübergang Loiblpaß/Ljubelj eine Informationskampagne durch, bei der auf zweisprachig gehaltenen Flugblättern auf die Gefahren dieses AKW für Slowenien und die gesamte Alpen-Adria-Region hingewiesen wurde. Es wurde erneut die

Forderung nach unverzüglicher Schließung des Atommeilers, der nachgewiesenermaßen auf einem erdbebengefährdeten Gebiet errichtet wurde, gefordert.

Der Kärntner SPÖ-Nationalratsabgeordnete Dr. Dieter Antoni verlangte von der österreichischen Bundesregierung rasches Handeln und meinte, daß Krško noch gefährlicher als das AKW Bohunice in der ČSFR sei.

drava
trading
Handelsgesellschaft m. b. H.

RAMSAUERSTRASSE 23-25/
A-9020 KLAGENFURT/CELOVEC

Trgujemo v prostoru Alpe-Jadran in v Jugoslaviji, ČSFR, Poljski, Madžarski.

Smo mlad, dinamičen team in iščemo sodelavca/sodelavko s prakso za

**KNJIGOVODSTVO
in FINANCE**

Znanje nemščine in slovenščine obvezno, italijanščine in angleščine zaželeno. Plača po dogovoru. Pošljite nam Vašo prijavo in dokazila.

Handelsunternehmen, tätig im Raum Alpe-Adria, in Jugoslawien, der ČSFR, in Polen und Ungarn

sucht für junges, dynamisches Team zum sofortigen Eintritt
Mitarbeiter/-in mit Praxis für

BUCHHALTUNG U. FINANZWESEN

Deutsch- und Slowenisch-Kenntnisse erforderlich, Italienisch- und Englisch-Kenntnisse erwünscht.

Bezahlung nach Vereinbarung. Wir erwarten Ihre Bewerbung mit den üblichen Unterlagen.

Tudi predsednik Zveze slovenskih zadrug Miha Antonič (na sliki z ravnateljem dr. Vospernikom, desno, in profesorjem dr. Zerzerjem, levo) se je očitno dobro počutil na letošnjem gimnazijskem plesu.

Vse slike: W. Fritz

Diplomirani politolog Boris Jesih z Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani se je na 22. koroških kulturnih dneh 1990 udeležil podijske diskusije o vroči koroško-slovenski temi „Javnopravno zastopstvo manjšine (npr. etnična zbornica) – avtonomija za koroške Slovence?“. Poleg splošne analize o prednostih in slabostih javnopravnega zastopstva – sam je dal prednost ustreznemu političnemu zastopstvu manjšine – je imel tudi zelo konkretne pripombe na Pernthalerjev model. Prispevek Borisa Jesih objavljamo v celoti, saj njegovi pogledi pomenijo brez dvoma stvarni prispevek k razpravi o tej tematiki, ki je doslej med koroškimi Slovenci povzročila toliko nasprotujočih si stališč.

Etnična zbornica – avtonomija za koroške Slovence?

BORIS JESIH

„Moj namen ni postavljati se za ali proti modelu, ki ga je strokovno korektno pripravil prof. Pernthaler, ampak tudi na osnovi tez, ki so bile podane v njegovem referatu, predstaviti nekaj svojih pogledov na vprašanje avtonomnega zastopstva manjšin. Pri tem bo skušal dati prednost politološkimi vidiki vprašanja. Čeprav je v naslovu izraz javnopravno zastopstvo, se osebno bolj nagibam k neke vrste političnemu zastopstvu, kar tako zastopstvo v svojem bistvu tudi je. Če se omejimo na javnopravni vidik, se to nehoti razume minizirajoče in tako zastopstvo omejuje pri njegovem delu. Da ne bo narobe razumljeno, ime takega zastopstva v skrajni konsekvenci niti ni tako pomembno, važneje pa je predvsem, kakšna je kvaliteta funkcij, ki jih opravlja, število pooblastil, ki jih ima, in pa predvsem, ali ima možnost soodločanja in tudi sodelovanja pri pripravi odločitev.“

Ustrezno politično zastopstvo je problem, s katerim se srečujejo vse narodne manjšine. Težko bi našli manjšinsko skupnost, za katero bi lahko trdili, da je popolnoma zadovoljna s svojim zastopstvom, oziroma s položajem, ki ga le-to ima v določenem političnem in družbenem okolju. Prav pozitiven odnos družbenopolitičnega okolja je po mojem mnenju prvi pogoj, ki je nujno potreben za vzpostavitev avtonomnega političnega zastopstva manjšine. Gre namreč za to, ali je politično in družbeno okolje pripravljeno sprejeti politično in zakonsko verifcirano dejstvo o obstoju takega zastopstva. V bolj demokratičnih družbah je možnost oblikovanja takega zastopstva večja, čeprav smo v preteklosti imeli tudi primere, ko so napol totalitarni režimi, vsaj na deklarativni ravni imeli to vprašanje ustrezneje rešeno, kot tisti z veliko bolj demokratičnimi ureditvami. Torej samo zakonska regulativa takega zastopstva nikakor ne zadostuje, da bi lahko opravljalo svojo osnovno funkcijo tj. zastopanje intere-

sov manjšine do organov oblasti in soodločanje pri zadevah, ki se manjšine neposredno tičejo. Gre torej za političen konsenz med odločujočimi političnimi faktorji, da je to sploh potrebno, oziroma da ga le-ti sprejmejo kot enakopravnega političnega partnerja, ko gre za zadeve, ki se neposredno tičejo manjšine. Če tega ni, potem je zaman vsako še tako zakonsko perfektuirano zastopstvo. Sam se ob teh razmišljanjih vedno znova spominjam na že večkrat zapisano misel, ki se glasi: „Povej mi, kakšen je odnos do manjšin v tvoji deželi, in povedal ti bom, kakšen duh v tvoji deželi najgloblje vlada.“ (W. Kogi). Politični konsenz o obstoju tega zastopstva s strani družbenega in političnega okolja, v katerem manjšino biva, je drugi temeljni pogoj za njegovo vzpostavitve.

Poleg konsenza družbenopolitičnega okolja mora biti vzpostavljen tudi konsenz znotraj manjšine same o tem, kakšno zastopstvo hoče imeti, kar je že tretji pogoj, ki mora biti izpolnjen. Če gre za ideološko homogeno manjšino, potem ponavadi ni težav, saj manjšina brez težav oblikuje lastno politično zastopstvo. V primerih, ko je bil pluralizem v družbi kot celoti tuj, tudi nismo poznali večplastnosti manjšinskega zastopstva. Menim, da tudi v primerih, ko je manjšina izrazito pluralistično organizirana, načelno ne bi smelo priti do težav pri formiranju enotnega manjšinskega zastopstva, saj se pravice manjšin oziroma njenih pripadnikov ne razlikujejo glede na njihovo siceršnje ideološko naravnost. Se pravi, da morajo siceršnje ideološke razlike biti pri oblikovanju takega zastopstva drugotnega pomena. Prav tako pa mora biti v okviru samostojnega zastopstva vzpostavljena neke vrste notranja demokracija, ki mora upoštevati različnost posameznih skupin ali organizacij, ki se vanj vključujejo. Pri tem se mi zdi pomembno, da so vse skupine oziroma organizacije pri delovanju zastopstva enakopravne. Torej da so že v delovanju

takega zastopstva odpravljani odnosi večina-manjšina, nadvlada dominantnih organizacij nad nedominantnimi in da je čim več sklepov sprejetih v soglasju vseh skupin in organizacij, ki v enotnem zastopstvu sodelujejo. Pri tem je pomembno, da tako zastopstvo ne izključuje morebitnih skupin, ki se vanj iz različnih razlogov ne vključujejo. Mnenje teh skupin je treba upoštevati čeprav v takem zastopstvu težko pričakujemo, da bi bilo obvezujoče. Takšna notranja demokracija je seveda precej bolj naporna za delovanje manjšinskega zastopstva, vendar pa sklepi, sprejeti z največjo stopnjo soglasja vseh sodelujočih, pridobijo na teži in s tem maksimalno legitimizirajo manjšinsko zastopstvo v njegovem zastopanju manjšine navzven do politične in izvršne oblasti. S tem tudi odpadajo notranji in zunanji očitki takemu zastopstvu o njegovi nelegitimnosti v opravljanju funkcije zastopanja celotne manjšine.

Četrti najpomembnejši pogoj je v določitvi funkcij manjšinskega zastopstva in določitvi njegovega položaja v politični ureditvi in stopnji soodločanja, ki ga ima pri sprejemanju odločitev, ki neposredno zadevajo manjšino. Posebej pomembno se mi zdi, da se preseže zgolj svetovalna funkcija, saj je z nasveti ponavadi tako, da jih vsi lahko dajejo, po njih ravnati pa se ni treba. Zato je treba vzpostaviti mehane, da bo to manjšinsko zastopstvo vsaj pri zadevah, ki so bistvenega pomena za razvoj in obstoj narodne manjšine, enakopravno sodelovalo v vseh procesih odločanja, torej od priprave odločitev, do njihovega sprejemanja, prav tako pa bo sodelovalo pri njihovem izvajanju. Če je to zakonsko urejeno, je treba v zakonu določiti, katerih odločitev ni mogoče sprejeti brez soglasja manjšinskega zastopstva oziroma tudi, katerih ukrepov ni mogoče sprejeti brez njegovega soglasja. Manjšinsko zastopstvo lahko v ta namen tudi enakopravno nastopa v predstavniških telesih skupaj z ostalimi političnimi strankami. Šele ob izpolnitvi teh

pogojev lahko govorimo o avtonomnem manjšinskem zastopstvu. Če kateri od teh pogojev ni izpolnjen, potem je to le manjšinsko zastopstvo, ki pa pri svojih odločitvah nikakor ni avtonomno. Torej, treba je preseči, da je manjšinsko zastopstvo zgolj neke vrste svetovalni organ, in doseči, da enakopravno z drugimi političnimi subjekti soodloča o zadevah, ki se neposredno tičejo razvoja in obstoja neke narodne manjšine. Šele to bo prineslo narodni manjšini politično in drugo varstvo v prostoru, v katerem biva.

Če se sedaj od splošnih ugotovitev poskušamo predstaviti v čisto konkretno koroško problematiko, bi zastavil eno samo vprašanje, namreč, kateri od prej navedenih pogojev so na Koroškem uresničeni ali uresničljivi? Odgovora ne mislim posebej precizirati, prepričan pa sem, da ga lahko vsakdo izmed nas brez velikega truda hitro najde.

Dovolite, da podam še nekaj konkretnih pripomb na model, ki ga je predstavil prof. Pernthaler:

1. Menim, da bi bilo potrebno precizneje določiti, kateri subjekti lahko kandidirajo na volitvah v manjšinsko zastopstvo. To nikakor ne pomeni, da bi se s tem krog tistih, ki imajo pravico kandidirati, zaprl, vendar bi za začetek precizna določitev tistih, ki lahko kandidirajo, odpravila marsikateri poznejši nesporazum.

2. Menim, da bodo volilni rezultati kljub navedenim varovalnim mehanizmom vseeno neke vrste preštevanje manjšine. Kakor hitro so rezultati javno objavljeni, to omogoča razne špekulacije o tem, koliko je v resnici pripadnikov manjšine. Nekdo mi je pred časom dejal, da ga ne moti, če bo naenkrat nekaj deset tisoč več Slovencev, kot so uradne ocene, sam pa se sprašujem, kaj bo, če se bo volitev poslužilo izredno majhno število volilnih upravičencev.

3. Tudi če izključimo prej omenjene volilne manipulacije, možnosti zanje še vedno obstajajo. Neslovenski volilci lahko vseeno vplivajo na

Boris Jesih,

diplomirani politolog, avtor prispevka, se je rodil 7. 4. 1956 v Mariboru. Gimnazijo je končal na Ptujju. Leta 1980 je diplomiral na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani. Od tedaj dalje je zaposlen na Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani. Ta čas kot višji raziskovalni sodelavec. Vseskozi se ukvarja s problematiko Slovencev v Avstriji. Raziskuje predvsem politološke vidike, kot so odnos političnih strank do manjšinskega vprašanja, volilni procesi in problemi politične participacije manjšine. Je pisec številnih člankov in razprav o problematiki koroških in štajerskih Slovencev.

izvolitev določenih predstavnikov, saj za izvolitev posameznih kandidatov ne bo odločalo desettisoče, ampak bo v posameznih primerih nekaj deset ali sto glasov. Toliko „dodatnih Slovencev“ pa si posamezni subjekti že lahko privoščijo, če je rezultat ta, da so v manjšinsko predstavništvo izvoljeni ljudje, ki so njim po godu oziroma za katere računajo, da ne bodo tako nevaren pogovorni in pogajalski faktor, kot bi to bili drugi.

4. V diskusijo dajem predlog, ali ne bi kazalo predsednika zastopstva voliti na neposrednih volitvah.

5. Pri nalogah takega zastopstva, ki so opredeljene na strani 14/15, predlagam, da se opredeli še ena bistvena pravica, namreč, da se tako izvoljenemu zastopstvu z zakonom omogoči, da neposredno soodloča pri pripravi in sprejemanju odločitev, ki se manjšine neposredno tičejo. Sam si to najenostavneje predstavljam tako, da se takrat, ko so npr. v koroškem deželni zboru na dnevnem redu zadeve, ki neposredno zadevajo slovensko manjšino, to zastopstvo oblikuje v drugi zbor in enakopravno odloča. Odločitve pa so sprejete, če jih potrdita oba zbora. Ne vidim razlogov, zakaj isto ne bi bilo možno na zvezni ravni. S tem bi lahko izvoljeno manjšinsko predstavništvo bistveno pridobilo na kvaliteti, obenem pa bi z največjo legitimnostjo lahko opravljalo svojo nalogo, tj. zastopati slovensko manjšino na Koroškem. To bi pomenilo tudi tisto, kar je zapisano v drugem delu naslova teme tj. **avtonomija za koroške Slovence.**

Povsem na koncu pa morda še opozorilo na nevarnost, ki jo lahko oblikovanje manjšinskega zastopstva povzroči, namreč, da se to sčasoma spremeni v neke vrste manjšinsko politično stranko; sam sicer nimam nič proti oblikovanju takih strank, celo zagovarjam jih, vendar po mojem mnenju narodna manjšina ni politična stranka. Zato na nivoju skupnega avtonomnega zastopstva ne morejo veljati pravila, ki sicer veljajo za politične stranke.“

Bančno gospodarstvo pred novimi izzivi

1. januarja 1993 naj bi nov „Zakon o bančnem gospodarstvu“ zamenjal sedaj veljavni „Zakon o kreditnem gospodarstvu“. Ustrežal naj bi smernicam Evropske skupnosti in na področju bančništva podčrtal avstrijsko zrelost za Evropo. Ena bistvenih novosti po predstavah bančnega nadzorstva bo zaostritev predpisov glede lastnega kapitala, kar že zdaj nekoliko razburja duhovne bančnih menedžerjev.

PIŠE DR. KRISTIJAN SCHELLANDER

Novela v letu 1993 bo inozemskim bankam olajšala vključitev v avstrijski trg, spremenili se bodo predpisi o informacijski in poročevalski dolžnosti nasproti bančnemu nadzorstvu oz. nacionalni banki in, kot že omenjeno, predpisi o lastnem kapitalu.

Po veljavnem Zakonu o kreditnem gospodarstvu morajo banke do konca leta 1996 postopoma doseči jamstveni kapital v višini 4,5 % bilančne vsote in poleg tega 2,5 % eventualnih obveznosti (npr. za garancije, ki niso vsebovane v bilancah).

Večina avstrijskih bank je te pogoje že izpolnila. Toda predah ne bo trajal dolgo: po letu 1993 so predvideni novi pogoji, ki bodo zahtevali, da se višina lastnega kapitala ravna po različnih rizičnih kategorijah. To pomeni: ne bo več zadostovalo, da bo, kot doslej, lastni kapital ustrezal določenemu odstotku celotne bilančne vsote nasploh, temveč bo treba razlikovati med bančnimi posli z večjim ali manjšim rizikom. Tako se bo npr. razlikoval med posojili državi, zveznim deželam in privatnim podjetjem ali pa med določenimi inozemskimi posli.

Po predvidevanjih Evropske skupnosti naj bi odstotek lastnega kapitala glede na

različne rizične kategorije znašal 8 %, pri čemer naj bi bila polovica t.i. „trdi“ in polovica t.i. „mehki“ lastni kapital. Če na to gledamo iz strogega zornega kota, lahko za trdi lastni kapital velja samo kapital, ki je banki stalno na razpolago, torej vplačani kapital in v bilanci izrecno navedene rezerve. Mehki kapital pa so sredstva, s katerimi banka lahko razpolaga vsaj določen čas (npr. participacijski in dopolnilni kapital po sedaj veljavni zakonodaji).

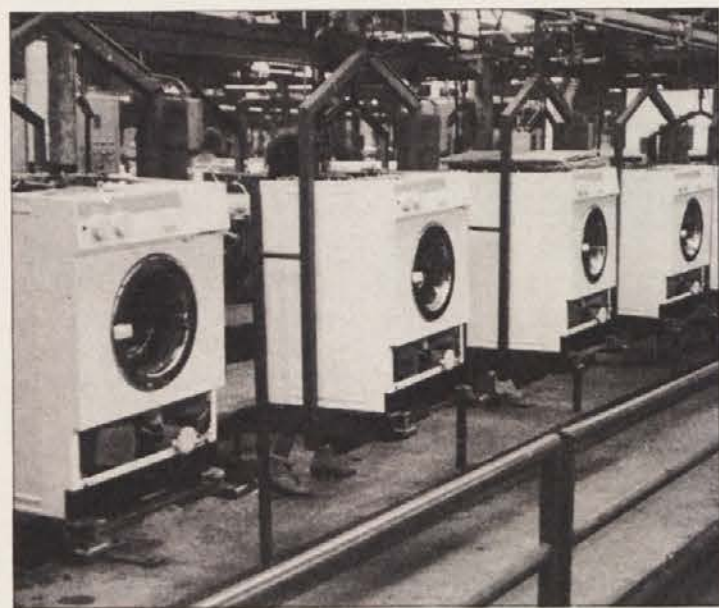
Avstrijsko bančno nadzorstvo in nacionalna banka dajeta prednost celo še strožji varianti: banke naj bi imele 5 % trdega in 3 % siceršnjega mehkega kapitala.

Zvezna sekcija za denarno, kreditno in zavarovalniško gospodarstvo pri Zvezni gospodarski zbornici, torej uradno interesno zastopstvo bank, te predloge zavrača. To ne preseneča, saj bi novi predpisi imeli tudi bistvene strukturnopolitične posledice. Nacionalna banka se je npr. jasno izrekla, da je po njenem mnenju avstrijski bančni sektor premalo učinkovit in donosen, da imamo po velikostnih kriterijih Evropske skupnosti samo regionalne banke z mednarodnim poslovanjem, teh pa precej preveč.

Z novimi predpisi torej finančno ministrstvo in nacionalna banka očitno skušata banke motivirati h kooperaciji in združevanju, kajti če domače banke ne bodo same reagirale na mednarodni razvoj, potem bo nastal pritisk iz tujine. Nacionalna banka pa ne bi hotela, da bi velike avstrijske banke prešle v tujo last.

Čeprav velikost ni edini odločilni kriterij za uspešnost bank, je pričakovati, da bodo novi predpisi prizadeli predvsem manjše bančne ustanove: velike banke z visokim deležem posojil javnim ustanovam in medbančnega poslovanja bodo nove, strožje predpise lažje izpolnile kot majhne in srednje velike banke z večjim deležem posojil šibkejšim strankam. Posebno pomembno bo to vprašanje za majhne regionalne banke z visokim deležem mednarodnih poslov z državami, kjer vlada politična in gospodarska negotovost, npr. kot v Jugoslaviji ali v nekaterih državah vzhodne Evrope.

Bankam nasproten veter nasploh postaja hujši: domala vse vodilne avstrijske banke so imele v preteklem letu precejšnje izgube v mednarodnem poslovanju in so npr. zgubile precej denarja v Nemčiji, Veliki Britaniji, Irski ali pa Bolgariji. Nekaterim od njih je uspelo postaviti bilanco in zagotoviti dividende delničarjem le preko prodaje udeležb in mobilizacije tihih rezerv. Mnogi krediti v vzhodni Evropi pa tudi v Združenih državah Amerike bi mogli v prihodnjem času povzročiti še dodatne turbulence, da ne govorimo o posledicah, ki lahko izvirajo iz neugodnega razpleta dogodkov na Bližnjem vzhodu, v Sovjetski zvezi ali Jugoslaviji.

Gorenjeva letna proizvodnja velikih aparatov za gospodinjstvo (mednje štejejo tudi pralni stroji) znaša 2,2 milijona izdelkov.

Gorenje – 40 let krepke kakovosti

Ob koncu leta 1990 je slovenski koncern Gorenje praznoval 40. obletnico svojega obstoja. Bilanca po vsem svetu znanega največjega jugoslovanskega proizvajalca bele tehnike s sedežem v Gorenju v Sloveniji odgovarja evropskim kriterijem in tudi zahtevam evropskega trga, saj je slovensko podjetje na lestvici za svetovno znanimi proizvajalci Elektrolux, Whirlpool, Siemens-Bosch, Ariston Merloni, Thomson in Hotpoint na odličnem sedmem mestu.

Poleg bele tehnike Gorenje proizvaja komponente za hišne aparate kot so to kompresorji, motorji, termostati itd. Slovensko podjetje letno proizvede nad 2,2 milijona velikih in okoli 2 milijona malih aparatov za gospodinjstvo, 450.000 bojlerjev, 150.000 barvnih televizijskih aparatov, 700.000 elementov za pohištvo in kopalnice, 1,2 milijona keramičnih plošč itd.

Koncern Gorenje izvažata več kot 80 odstotkov celotne proizvodnje. Trenutno Gorenje prodaja svoje proizvode v

40 državah sveta, med najpomembnejšimi odjemalci pa so Nemčija, Francija, ZDA, Velika Britanija, Madžarska in Avstrija. Delež teh držav znaša 72 odstotkov celotnega izvoza.

Izvojni deleži v razčlembi: zapadna Evropa 65 odstotkov, Evropska skupnost 17 odstotkov, prekomorske države 14 odstotkov in države v razvoju 4 odstotki. V Jugoslaviji Gorenje prodaja izključno s svojo proizvodno znamko, v izvozu pa tudi z drugimi proizvodnimi znamkami kot npr. Sidex in Pacific. V Avstriji je Gorenje prisoten že 15 let, leta 1986 je bila ustanovljena avstrijska družba Gorenje na Dunaju.

Po zadnjih informacijah iz Slovenije je le nekaj dni po izteku jubilejnega leta odstopil dolgoletni predsednik poslovnega odbora Herman Rigelnik. V času njegovega več kot osemletnega dela je Gorenju uspel pomemben gospodarski vzpon. Tako se je na primer izvoz povečal s 84 na 400 milijonov dolarjev.

I. L.

„Do smotrnega poenotenja pa bomo morali priti tudi na drugih področjih, kot na primer na kulturnem področju in na področju časopisja“, je zamegljeno dejal predsednik NSKS Matevž Grilc v novoletnem pogovoru z Našim tednikom (NT, 4. 1. 1991).

Manj diplomatsko, zato pa tem bolj jasno se je izrazil na seji provizoričnega KOKS, tam je dejal, da ne potrebuje glasila NSKS ter da se izhajanje lista lahko takoj prekine (SV, 4. 1. 1991).

„Tua res agitur“!, bi lahko škodoželjno zaklicali kolegom, prijateljem in bralcem Našega tednika, če bi bili podobno politično zaplankani, ideološko zasenčeni in kulturno zabiti, kakor mora to biti človek, ki kaj takega dejansko izusti.

KOROŠKI SLOVENSKI TISK

Na prvi pogled je stvar kajpada jasna, zato pa nič manj resna: Grilcu gre očitno za likvidacijo Slovenskega vestnika, glasila ZSO, slovensko-dvojezičnega tednika na Koroškem, ki doseže tudi nemško govoreče bralce. Bogoskrunstvo, ki so ga zakrivali sodelavci Slovenskega vestnika s tem, da so se upali nasprotovati samemu slovenskemu preporoku v avstrijskem parlamentu, Karlu Smolleju, ne sme ostati nekažnovano. Kajti prav Slovenski vestnik je bil tisto slovensko glasilo, ki se je drznilo napisati, da Smolle ne govori v imenu vseh koroških Slovencev. Zato naj tega glasila v bodoče ne bo več, pa naj si

gre tudi za oceno Našega tednika.

S svojim srdom proti Slovenskemu vestniku se Grilc seveda suče v dobri soseščini: demokratično-levičarska usmerjenost SV ter neprekinjena povezanost z ideali antifašizma in NOB ter dosledno odklanjanje vsakršnega povečevanja narodnih izdajalcev, vse to je razočaralo vse tiste, ki so upali, da se bo SV obrnil po vetru, podobno kot številni časopisi v matici, hkrati pa je le še bolj utrjevalo vez med dolgoletnimi bralci glasila in njegovimi sodelavci, ki so ta izhodišča ohranili. Bralci to njihovo značajnost tudi znajo ceniti in jim ostajajo zvesti.

Vendar ne gre samo za ta ideološki spor, ki obstaja in ki bi ga bilo neumno zanikati; da bi se znebil neprijetnega kritičnega slovenskega oz. dvojezičnega koroškega glasila, je Grilc pripravljen – vsaj za javnost – žrtvovati celo svoj časopis, kajpada s finančnim argumentom: maloštevilčni koroški Slovenci si luksusa dveh tednikov ne moremo privoščiti. Išče pot „do smotrnega poenotenja“ – o kramarska duša Tresoglava!

Govori o „demokratizaciji“ odnosov med koroškimi Slovenci in v isti sapi zahteva ukinitve glasil, ki so prav po svoji strukturi izraz zrelega demokratičnega izmenjavanja različnih, ne samo narodnopolitičnih gledanj in mnenj, ki so prisotni v naši narodnostni skupnosti.

Namreč dejstvo je, da je naša narodnostna skupnost politično diferencirana, pestra, raznolika – kakor je to pač navada v demokratični vsakdanjosti. In ta njena pestrost se izraža tudi v njenem medijskem udejstvovanju in življenju, v katerem mora biti prostor – in denar! – za vse struje, od „Nedelje“ pa tja do žal že dolgo ne več izdanega „Kladiva“!

Kdor tega ne vidi ali kdor se celo loti rušenja te medijsko-kulturne pestrosti, ki smo jo koroški Slovenci ustvarili od dni Andreja Einspielerja in Antona Janežiča dalje, temu ni za „demokratizacijo“ v slovenski narodnostni skupnosti, marveč prav za njeno odpravo, ker jo hoče oropati njene osnove: tiskane besede.

fra-ter

GEMEINDE SITTERSDORF

Bezirk Völkermarkt - Kärnten

9133 Miklaushof - Telefon 0 42 37/20 20

AZ: 004-1-15/1991

Miklaushof, 08.01.1991

Betreff: Odložitev mandata kot obč. odbornik;

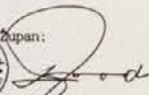
-ple-

Bezug: Vaše pismo od 01.12.1990 (07.01.1991)

Spošt. gospod
Kukovica FranzSielach 50
9133 MiklaushofObčina Sittersdorf potrjuje sprejem vaše izjave o odložitvi mandata kot občinski odbornik.
To izjavo vzamemo po zakonu § 30 odst. 2 SOR na znanje.

Po določitvi občinskega volilnega reda bo za vas sklicen nov obč. odbornik.

Občina Sittersdorf vam izgovori za delovanje v občinskem odboru srčno zahvalo.

Župan:

(Posod.)

Južnokoroška občina Žitara vas/Sittersdorf, po zakonu o narodnostnih skupnostih dvojezična, se je spet „izkazala“: dolgoletni občinski odbornik Enotne liste ravnatelj Franc Kukovica je na pismen odstop iz te funkcije po 20 letih delovanja prejel uradni pismeni odgovor župana Posoda, ki ga javnosti ne bi hoteli zamolčati. Poleg enojezičnega nemškega obrazca ter dosledne in izključne uporabe nemških krajevnih imen za dvojezične kraje, se v njem srečamo s slovenščino, ki jo lahko označimo za žalitev jezika in za pravo sramoto za občino in njeno upravo kot tudi za vso Koroško, v kateri naj bi bilo po trditvah najvišjih deželnih politikov vse tako vzorno urejeno.

Celovška Galerija 61 na umetniškem sejmu Arte Fiera v Bologni!

Celovška Galerija 61 arhitekta dipl. inž. Rudolfa Nitscha se bo, kot že v preteklih letih, tudi letos udeležila mednarodnega umetniškega sejma Arte Fiere od 25. do 28. januarja v Bologni.

Tokrat bo z osebnima razstavama predstavila Rudija Benetika in Janeza Bernika ter izbor del Valentina Omana, Köchla, Frohnerja, Koliga, Vavre, Giordanija, Mušiča, Murtiča, Šuteja in Zigaina.

Cilj udeležbe je predstavitev umetnikov mednarodnega ugleda ter tudi drugih, manj znanih uustvarjalcev iz Koroške in regije Alpe-Jadran.

Leta 1989 je Galerija 61 mednarodni javnosti v Bologni predstavila Janeza Bernika in Adolfa Frohnerja, lansko leto pa Janeza Bernika in Aloisa Köchla ter Mušiča, Koliga, Frohnerja, Šuteja, Murtiča, Vavro, Zigaina, Hokeja, Kedela, Omana

Občina Železna Kapla pomagala poplavljenecem v Sloveniji

Predstavnika občinskega sveta občine Železna Kapla podžupan Hanzi Stossier in Ferdi Bevc, sta pretekli teden v imenu vseh občinskih odbornikov in župana dr. Dieterja Hallerja predala predsedniku občine Mozirje 30.000 šilingov za pomoč poplavljenecem. Občinski odborniki vseh frakcij so sklenili, da bodo sejnino odstopili tistim, ki jih je prizadela

naravna katastrofa v Sloveniji, vsak pa je še dodatno prispeval.

Poplavljenecem v občini Mozirje pa so pomagali tudi člani Kluba koroških ribičev, ki so v preteklih dneh predali enako vsoto prizadetim ribniškim družinam, s katerimi so prijateljsko povezani že mnogo let. Delegacijo koroških ribičev je vodil ravnatelj Ivko Ferm.

Globasnica brez dolgov!

Dvojezična občina Globasnica je ena redkih, če ne celo edina občina na Koroškem, ki vstopa v novo legislativno obdobje 1991 - 1997 brez dolgov!

To veselo novico je župan

ICAN: novi predsednik

Dipl. inž. Georg Novaček je bil na občnem zboru Informacijskega centra avstrijskih narodnosti (ICAN) na Dunaju izvoljen za novega predsednika. Novaček je član Manjšinskega sveta dunajskih Čehov in Slovakov. Za podpredsednike so bili izvoljeni gradščanska Hrvatca mag. Zlatka Gieler, gradščanski Madžar prof. Ludwig Szeberenyi, Franc Buchal (Manjšinski svet dunajskih Čehov in Slovakov) ter mag. Marjan Pipp. Za tajnika je bil potrjen koroški Slovenec Hubert Mikel. Dosedanjega predsednika centra Karla Smolleja so izvolili za častnega predsednika.

Albert Sadjak sporočil občinskemu odbornikom na zadnji občinski seji, na kateri so mandatari sklenili tudi proračun za leto 1991. Le-ta predvideva 10,66 milijona šilingov dohodkov in 11,05 milijona šilingov izdatkov. Primanjkljaj znaša torej pičlih 400.000 šilingov. Za proračun so glasovali tudi odborniki Enotne liste.

Občinski odbor je na seji nadalje sprejel sklep o sanaciji ceste na Hemino goro, ki je bila poškodovana v lanskoletnem neurju, ter dosedanjim najemnikom podaljšal pogodbo za občinski lov.

Nov komandant v Sinči vasi

Za novega komandanta žandarmerijske postaje v Sinči vasi je bil te dni imenovan grupni inšpektor Heinz Kritzer. Kritzer je bil od leta 1983 namestnik komandanta, prej pa je opravljal isto funkcijo na žandarmerijski postaji v Železni Kapli.

Srečanje lovcev v Tinjah

Tradicionalnega srečanja lovcev v Domu prosvete v Tinjah se je letos udeležilo lepo število članov te bratovščine iz vseh krajev južne Koroške.

Srečanje se je začelo z mašo za vse rajne lovce - imensko so se lovci za vse druge spomnili rajnega Ignaca Domeja, Zgončevega Naceta. Slovesnost v cerkvi so sooblikovali rogisti pod vodstvom okrajnega lovskega mojstra Albina Knafla.

Sledilo je predvajanje novih filmov o čudežih v naravi in živalskem svetu ter streljanje v tarče. Zmagovalci v starejši skupini so bili Maks Feunig, dr. Marko Dumpelnik in Valentin Božič, v mlajši skupini pa so bili najboljši Florijan Kušnik, Valentin Božič in Franc Dolinšek.

Nužej Tolmajer 25 let tajnik

Nužej Tolmajer z Radiš nad Celovcem je te dni praznoval svoj 25. delovni jubilej kot tajnik Krščanske kulturne zveze. Na manjši slovesnosti so zaslužnega kulturnega delavca počastili odborniki KKZ s predsednikom dr. Janikom Zerzerjem na čelu. Številnim čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika v upanju na nadaljnje plodno sodelovanje.

Delovno jubilejno leto 1990

Minulo leto ni bilo samo jubilejno leto 90-letnice slovenske planinske organizacije na Koroškem, marveč tudi zelo delovno. Ponos naše planinske organizacije, koč nad Arihovo pečjo na Bleščehi, smo obnovili, in sicer smo zunanje stene temeljito izolirali in oblekli z novimi deskami.

To delovno akcijo je organiziral naš mladi predsednik Hanzej Lesjak, gradbeni vodja s svojimi sodelavci pa je bil Ciril Smolle iz Spodnjih Borovelj. Imeli smo veliko srečo, da je bilo delo končano tik preden je zapadel sneg, sicer bi nam bilo delo zelo oteženo ali celo onemogočeno.

Največji problem je bil prevoz desk (za oblogo koč) na planino, rešila pa sta ga Hajnček Lepuschitz in sin Jožko, katerima velja iskrena hvala, kakor tudi vsem ostalim, ki so se udeležili te delovne akcije.

Koča je stara že 23 let in je razumljivo, da jo je načel zob časa. Ob večjem nalivu je voda pritekla v notranjost koč. Hočeš nočeš smo se morali odločiti za prenovo koč in izvedli smo jo prav v jubilejnem letu. Priskrbeli smo si tudi boljši štedilnik in preuredili vežo (oziroma stopnišče), za katero je mizarско delo opravil eden naših najzvestejših dolgoletnih dežurnikov Jožej Rasinger z Reke, kateremu po tej poti izrekamo pristrčno zahvalo.

Minulo leto je bilo res delovno in rezultati tega so vidni. Tako se je skupina naših prijateljev z Dunaja in Štajerske, ki že več let redno okoli božiča preživlja teden dni v koči, pohvalila, da tokrat ni bilo potrebno dodatno zakuriti peč v dnevni sobi, ker je koč zagrel že sam štedilnik v kuhinji; torej velik prihranek pri kurivu, za

kateroga vedno skrbi naš prizadevni gospodar koč Tomaz Mikl.

Za tako častljiv jubilej, kot smo ga praznovali v minulemu letu, bi bilo vsekakor prav izdati kakšno brošuro ali celo knjigo, vendar kar še ni, lahko še bo, kajti bliža se nam 100-letnica društva in prepričani smo, da bo takrat društvo izpolnilo vrzel.

Ob koncu naj še povemo, da je investicija v minulemu letu finančno zelo izčrpala naše društvo, ki se vzdržuje samo s članarino. Zato ob tej priložnosti naprošamo vse člane in prijatelje društva, da z bolj množičnim in rednim plačevanjem članarine in drugih prispevkov pomagajo premostiti denarne težave in tako omogočijo nadaljnji uspešni razvoj naše planinske organizacije na Koroškem.

Dežurnik

Gost slovenskih planincev v jubilejnem letu je bil tudi član predsedstva Republike Slovenije dr. Matjaž Kmecl.

14. akcija „Bralne značke“

Slovenska študijska knjižnica v Celovcu, Mikschallee 4, letos že 14. organizira akcijo „Bralne značke“ s slovenskimi prosvetnimi društvi, z Mladinskim in Modestovim domov ter z Zvezno gimnazijo in Zvezno realno gimnazijo za Slovence v Celovcu.

Organizatorji in mentorji s to akcijo skušajo navdušiti čim več mladine, čtivo pa je izbrala Slovenska študijska knjižnica. Knjige so razvrščene po starostni stopnji, vsak udeleženec akcije pa mora iz določenega čtiva prebrati vsaj pet knjig. Sezname določenih knjig bodo objavljeni tudi v šolah, v knjižnicah, domovih in društvenih prostorih. Prijava je **prostovoljna!**

Mladim bralkam in bralcem bodo na svečanosti podeljene značke in knjižne nagrade. Na zaključno podelitev bodo po možnosti povabljeni tudi pisatelji, ki bodo brali iz svojih del ter pripovedovali o svojem življenju in delu.

Objavljamo seznam knjig in njihovih opisov po posameznih stopnjah:

Pri uvrščanju knjig v seznam so bila odločilna naslednja načela:

1. Izbor naj bo čim bolj premišljen, da bo zajel čim več otrok.

2. Med knjigami, ki sodijo v sam vrh mladinske literature, naj bodo tudi knjige, ki so zanimive za povprečnega bralca. Seveda pri tem ne mislimo, da bi znižali „nivo“ in otrokom priporočili knjige, katerih vsebina in slog sta pod povprečjem. Bistveno je, da bralne značke otrok ne bi doživljal kot dodatno obremenitev in da branje za bralno značko ne bi postalo neprijetna dolžnost; tako pa se tudi dogaja, da otroci, ki sodelujejo pri bralni znački, dobivajo višje ocene iz slovenskega jezika. Raje podprimo pri otroku njegovo prirodno radovednost.

3. V seznamih niso zajeti ponatisi.

Jovanovič – Zmaj, Jovan: **Zaba bere časopis** Izbr. in prev. Tone Pavček. Ilustr. Marjanca Jemec-Božič. Lj., Mladinska knjiga 1987. (Zbirka Sončnica) C

Pesniška zbirka za otroke. Pesmi so pisane v jasnem verzu in rimi, lahko zapomnljive. Pisane tudi za mladega bralca brez odnosa do poezije.

Lainšček, Feri: **Cicibanija** Ilustr. Jana Vizjak. Lj., Mladinska knjiga 1987 (Zbirka Pisanice) C

Zbirka pesmi, napisana sproščeno z veliko posluha za otroke, odraslemu pa približa in spodriiva togo shematsko mišljenje. Za redke ljubitelje poezije med starši in otroki, ki imajo radi poezijo.

Riha, Bohumil: **Divji konjiček Rin** Prev. Bilka Mate, Ilustr. Marjan Amalietti. Lj. Borec 1987 (Kuričkova knjižnica) P

Preposta, humanistično obarvana zgodba, ki se odvija

na podeželju. Glavna junaka Karolina in dedek Antonin Jakub živita na vasi v bajtici ob Labi. Z njima živi tudi konjiček Rin. Da se vse stvari in dogodki pestro prepletajo skozi enajst poglavij, poskrbijo še vdova Spodilka in njena hči Danijela. „revolucionar“ Vaclav Tarek in njegova sinova, župan itd. Besedilo nosi visoko humanistično sporočilo.

Snoj, Jože: **Pravljica o vodni kapljici** Ilustr. Eka Vogelnik. Lj. Centralni zavod za napredek gospodinstva 1987. P

V uvodu preveč duhovičenja iz področij, ki so otroku predstavljena po empirični metodi; ker takrat otrok že fantazijske pravljice prerase. Takrat bere akcijske zgodbe. **Brez stopnje – po izbiri mentorja**

Suhodolčan, Leopold: **O dedku in medvedku** Ilustr. Marjanca Jemec-Božič. Lj., Borec 1987 (Zbirka Planika) C

Fantazijska zgodba o deklici Katarinci, ki je navezana na dedka in si želi živega medvedka. V zgodbi se to tudi zgodi. Lepo je prikazana pripadnost deklice dedku in obratno.

Golob, Berta: **Igrarije besedne čaravnice** Ilustr. Danijel Demšar. Lj., Mladinska knjiga 1988. (Velika izobraževalna slikanica) UDK 80

Povabilo na besedni vrtljak v svet glasov in sporočil bodo otroci radi sprejeli, saj je knjiga pisana in ilustrirana zanimivo in duhovito.

Avstrijske pravljice Prev. Gitica Jakopin, Lj., Mladinska knjiga 1987. (Zlata ptica) L

I. stopnja:

1. Zaba bere časopis
2. Cicibanija*
3. Divji konjiček Rin*
4. Pravljica o vodni kapljici*
5. O dedku in medvedku*
6. Igrarije besedne čaravnice

II. stopnja

1. Avstrijske pravljice
2. Velika ptičja zadeva
3. Zidamo dan
4. Kresnice
5. Cicibanija*
6. Trdoglav in Marjetica
7. Smrka in njegovi
8. Pesem od lepe Vide*

***opomba:** Knjige, ki so označene z zvezdico, spadajo kot čtivo v prvo ali drugo, nekatere pa v drugo ali tretjo stopnjo. Pravljica o vodni kapljici je prepuščena izbiri mentorjev.

Lahko berljive tipske pravljice (o pastirjih, ki postanejo kralji, kačah s čarovno močjo, zmajih itd. Zanimiva je pravljica kralj Pepelko). Kljub obsežnosti za bralce vseh bralnih navad – predvsem deklice.

Dolenc, Mate: **Velika ptičja zadeva** Ilustr. Marjan Manček. Lj. Borec 1987. (Zbirka Liščki) C

Fantazijska zgodba o živalih in dečku Lukcu, kjer skozi 16 poglavij ter uvod in epilog pisatelj bralca pelje skozi nenavadne dogodivščine dečka Lukca. Lukec na štorkljinem hrbtu potuje in se srečuje z različnimi pticami, ki vsaka po svoje „basensko jasno“ personificira svoje dejanje in početje in s tem postane zgodba po tej plati zelo zanimiva tudi za odrasle bralce današnjega dne.

Košuta, Miroslav: **Zidamo dan** Ilustr. Karel Zelenko. Lj., Borec 1987. (Zbirka Liščki) C

Zbirka humorno preprosto napisanih pesmi – gladko tekoče, lahko zapomnljivo.

Kresnice Stara koroška narodna pesem. Ilustr. Marija Vogelnik. Lj. Mladinska knjiga 1987. (Zbirka Levi devžej) C

Stara koroška narodna pesem s podobami M. Vogelnik, pisana v koroškem dialektu.

Milčinski, Fran: **Trdoglav in Marjetica** Ilustr. Marija Vogelnikova. Lj., Mladinska knjiga 1987. (Zbirka Velike slikanice) C

Pravljica pripoveduje o povodnem možu, ki si je že v zibelki izbral kraljično za ženo in jo sklenil ter tudi prišel iskat čez 18. let.

Pregl, Slavko: **Smrka in njegovi** Ilustr. Bojan Jurc. Lj., Partizanska knjiga 1987. (Matjaževa knjižnica) P

Zgodba o dogodivščinah mulcev in smrkavca kraljeviča – sina kralja Janeza. Za

9. Divji konjiček Rin*
10. Pravljica o vodni kapljici
11. Zarika iz Zarje
12. O dedku in medvedku*
13. Življenje skozi stoletja
14. Ob Dravi in Muri

III. stopnja

1. Pavji kralj in druge pravljice
2. Dober dan, Amerika
3. Pesem od lepe Vide
4. Pozabljeni zaklad
5. Pravljica o vodni kapljici*
6. Mladi novinar

IV. stopnja

1. Vodovnikova vesnina
2. Neskončna zgodba
3. Pravljica o vodni kapljici*

Preostale knjige do števila 5 ali več naj si bralci izberejo iz seznama knjig za tretjo stopnjo ali po dogovoru z mentorjem.

spremembo aktivno nastopi tudi smrklija-kraljična in je opisana manj papirnato kot deklice v ostalih njegovih delih. Nastopajo tudi nam znani Grega, Jakob Škilasti, kralj Janez itd.

Prešeren, France: **Pesem od lepe Vide** Ilustr. Jelka Reichman. Lj., Prešernova družba (Zbirka Poezije dr. Franceta Prešerna) P

Prepesnitev stare ljudske balade v verzih. Primerna za ožji krog bralcev, ki jih zanima poezija in daljše pesnitve.

Snoj, Jože: **Zarika iz Zarje** Ilustr. Kamila Volčanšek. Lj., Borec 1987 (Zbirka Planika) C

Fantazijska zgodba: stolpnica Zarja, hišica Zora, v prvi živi deklica Zarika, v drugi deklica Zorika. Obe sta sončevi hčerkici, ker je njun očka Sonce, in lunini, ker je njuna mama Luna. Z Zariko in Zorico se dogaja isto kot s tolikimi današnjimi otroci, ki imajo zaposlene starše in se zapuščeni prepuščajo fantazijskim igram. Pisatelj pač splete svojo lastno verzijo fantazijske zgodbe. Bralno je zahtevno besedilo, zato je najbolje, da jo berejo starši svojim otrokom.

Caselli, Giovanni: **Življenje skozi stoletja** Prev. Mihaela Čopič. Lj., Domus in Mladinska knjiga 1988. (Zbirka Okno v svet) UDK 930.85

Ilustriran prikaz zgodovine človeštva od prazgodovine do danes, ki s tekstom in z natančnimi, nazornimi ilustracijami osvetljuje zanimiva zgodovinska dogajanja. Ob teh in slavnih osebnostih pa bralec odkrije tudi podrobnosti iz življenja preprostih ljudi.

Jež, Matjaž: **Ob Dravi in Muri** Ilustr. Samo Jenčič, fotogr. Matjaž Jež (et. al.) Lj., Mladinska knjiga 1987 (Pelikan) UDK 502

Nižinski svet ob Dravi in Muri zaživi s tekstom, ilustracijo in fotografijo v svoji naravni in kulturni podobi. S svojimi posebnostmi je vreden pazljivega ravnanja človeka in varovanja narave in kulture dediščine.

Aulnoy, M. de: **Pavji kralj in druge pravljice** Prev. Tadeja Krešič. Ilustr. Albin Brunovsky. Lj., Mladinska knjiga. (Zlata ptica) P

Francoske pravljice, zasnovane po ljudskih legendah. Sedem obsežnih pravljicnih besedil iz zaklada fr. pravljic XVII. stoletja. Pisane so „dvostopenjsko“ – odrasli razbirajo ob branju druge strukture, mlad bralec bolj sledi razpletu dogajanja.

Pakkanen, Kaija: **Dober dan, Amerika** Prev. Jelka Ovaska Novak. Ilustr. Matjaž Schmidt. Lj., Borec 1987. (Kuričkova knjižnica, 93) P

Povest o deklici Minni in dečku Mikku, ki sta se preselelila v Ameriko, Zgodba psi-

hološko dobro slika stanje dveh otrok, ki morata sprejeti in biti sprejeta v novo okolje.

Sivec, Ivan: **Pozabljeni zaklad** Ilustr. Dunja Kofler. Lj., Kmečki glas 1987. P

Avtobigrafsko zasnovan roman o dogodivščinah vaških dečkov in raznih odraslih vohlačev. Knjiga je tekoče berljiva, kljub zajetnosti jo lahko berejo tudi povprečni bralci, ker je fabulativno razvejana in s tem privlačna. (Kaj bo na koncu).

Košir, Manca: **Mladi novinar**: pomaga lastna glava. Lj., Mladinska knjiga 1987, UDK 07

To je več kot priročnik za mlade novinarje in njihove mentorje, ki v vedno zasnovani obliki, bogato ilustrirana, predstavlja značilnosti posameznih novinarskih zvrsti, saj ponuja tudi ostalim prijeten sprehod v svet novinarstva in informacij.

Adams, Richard: **Vodovnikova vesnina** Prev. Branko Gradišnik. Ilustr. Mirna Pavlovec. Lj., Mladinska knjiga 1987 (Zbirka Odisej) M

Roman o življenju zajcev (selitev zajčje družine iz enega v drugi kraj) z dolgimi zahtevnimi opisi, ki bi slabega bralca dokončno odvrgli od branja. To je roman za vzgojenega, vodenega, družbeno kritičnega mladega človeka ali „samorastniškega“ bralca, ki dojema „alegoričnost“, ki je besedilo prinaša.

Ende, Michael: **Neskončna zgodba** Prev. Janez Gradišnik. MS., Pomurska založba Lj., Mladinska knjiga 1987. (Zbirka Helikon) P

Fantastična zgodba ali roman o neprilagodljivem nesrečnem dečku, ki živi sam z očetom, brez mame in se rahlo dolgočasi – ter se zateka v svoj sanjski svet. Zgodba je obsežno napeto branje z veliko osebnimi, ki so vse razen očeta in knjigarnarja fantastične.

Slovenska študijska knjižnica v Celovcu obvešča in vabi vse ljubitelje slovenske knjige, da so knjige, ki so objavljene za bralno značko v šolskem letu 1990/91, na razpolago v knjižnici!

Herbert Kuhner bere danes v Celovcu

Interesna skupnost Avstrijski avtorji in Dežela Koroška/oddelek za kulturo vabita na literarno branje Herberta Kuhnerja, ki bo danes, 23. januarja, ob 19.30 uri v arhivu Roberta Musila v Celovcu, Kolodvorska 50. Autor, ki živi na Dunaju in se ukvarja s prevajanjem koroške literature v obeh jezikih, bo bral v nemščini.

Objavljena je nova lista koroških šahistov! Pri šahistih Slovenske športne zveze, ki tekmujejo v koroškem prvenstvu v spodnji ligi, v prvem razredu-vzhod in v 3. razredu D, sta na prvih dveh deskah utrdila svoji poziciji Silvij Kovač in Arnold Hattenberger, največ točk je pridobil Ivan P. Lukan, najboljša med mladinci je Dunja Lukan!

Elo-lista 1991: Kovač in Hattenberger na vrhu!

Idričan Kovač je prav tako kot Hattenberger pridobil 10 točk, tako da ima SSZ na prvih dveh deskah dva igralca s preko 2000 Elo-točk. Absolutni rekord pa je postavil sekcijski vodja in vodja ekip SSZ Ivan P. Lukan, ki je v preteklem polletju pridobil kar 124 (!) točk. Močno napredovali pa so še Gorazd Živkovič (+44), Franc Kolter (+24) in Robert Hedenik (+16), največ točk pa so izgubili dr. Jozi Amrusch (55), Antonia Einspieler (49), Alojz Gallob (34) in Franci Rulitz (33).

Najboljša mladinska igralka pa je Dunja Lukan, ki je v svoji odlični šahovski

karieri zbrala že 1501 Elo-točko in je pred Borisom in Markom Gallobom ter bratom Aleksandrom.

Dunja Lukan je pustila za seboj Borisa in Marka Galloba ter brata Aleksandra.

Lestvica šahistov SSZ (1.1.1991):

(v oklepaju Elo-število VII/90)

1. Kovač Silvij	2123 (2113)
2. Hattenberger Arnold	2002 (1992)
3. Živkovič Gorazd	1905 (1861)
4. Alojz Gallob	1898 (1932)
5. Rulitz Franci	1831 (1864)
6. Ferm Ivko	1805 (1827)
7. dr. Amrusch Jozi	1797 (1852)
8. Kolter Franc	1779 (1755)
9. Rulitz Herbert	1724 (1728)
10. Reichmann Rupert	1677 (1682)

11. dr. Hanzi Gasser 1668 (1674), 12. mag. Mirko Laubegger 1656 (1662), 13. mag. Peter Waldhauser 1654 (1681); 14. Ivan P. Lukan 1649 (1525), 15. Xh. Hoti 1556 (1551). 16. Dunja Lukan 1501 (-), 17. Boris Gallob 1482 (-), 18. Robert Hedenik 1471 (1455), 19. Antonija Einspieler 1423 (1482); 20. Marko Gallob 1410 (-), 21. Aleksander Lukan 1406 (-).

Lestvico drugega slovenskega šahovskega kluba SŠK Obir Železna Kapla bomo objavili v prihodnji številki.

30. januar – zadnji rok za vložitev

Urad zveznega kanclerja sporoča, da je zadnji rok za vložitev projektov v smislu določil za pospeševanje slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem sredi, 30. januar 1991. Vse slovenske organizacije, ustanove in institucije ter društva na podeželju morajo do tega roka oddati svoje prošnje oz. projekte.

Vse podrobnejše informacije v tej zvezi posreduje Zveza slovenskih organizacij ter Slovenska prosvetna zveza. Prošnje je treba poslati na Urad zveznega kanclerja/Bundeskanzleramt, Ustavna služba/Verfassungsdienst, 1010 Dunaj/Wien.

Adi Preschern novi vratar pri SAK

Naslednik vratarja Mirka Oražeta pri Slovenskem atletskem klubu je Podjunčan Adi Preschern. Novega vratarja so takoj vključili v ekipo, ki je pretekli teden začela s treningom. Prva resnejša tekma slovenskih nogometašev je na sporedu v soboto, 26. januarja proti drugoligašu WAC (Wolfsberg). Mirko Oraže medtem že trenira oz. tudi tekmuje pri avstrijskemu prvaku FC Tirol, ki je po jesenskem delu prvi na lestvici prve zvezne lige.

OGLAS

Iščemo zanesljivo žensko za varstvo našega dvehletnega otroka in za lažje gospodinsko delo v Celovcu v času od ponedeljka do petka, od 7. do 14. ure. Telefon (0463) 22-06-13 po 18. uri.

Danijel Užnik zgrešil zmago za 0.03 sekunde!

Športno društvo Šentjanž v Rožu s svojim predsednikom dr. Tomijem Partlom, sekcijским vodjem in trenerjem uspešne smučarske ekipe Erichom Užnikom, organizacijskim vodjem Hanzijem Pshajderjem ter z vsemi sodelavci je preteklo soboto na Rutah vzorno izvedlo smučarski dvoboj med šolarji iz Koroške in Slovenije.

Na startu odlično pripravljene veleslalomске proge, ki je bila zelo selektivno postavljena in je zato tudi zahtevala nekaj prominentnih „žrtev“, se je zbral najboljši smučarski naraščaj iz sosednje Slovenije in Koroške. Zato so doseženi rezultati koroških tekmovalk in tekmovalcev vredni posebne pohvale. Predvsem Šentjanžčan Danijel Užnik je dosegel izvrstno uvrstitev, saj je bil drugi najhitrejši tekmovalc dneva s samo 0,03 sekunde zaostanka za najboljšim Rainerjem Schönfelderjem od športnega kluba Peca pri Pliberku.

Danijel Užnik je za najhitrejšim dneva zaostal le 0.03 sekunde.

Šolarke I: 1. Simone Schöfmann (Baško jezero) 1:00,13; 2. Lea Hren (Slovenija) 1:02,21; 3. Tatjana Zablatnik (ŠD Šentjanž) 1:02,89; 4. Sandra Slanitsch (SK Peca) 1:02,99; 5. Kalan Barbara (Slovenija) 1:03,34.

Šolarji I: 1. Andrej Jerman (Slovenija) 58,68; 2. Helmut Fercher (SD Tresdorf) 59,51; 3. Boštjan Božič (Slovenija) 59,72; 4. Rene Schneider (Baško jezero) 1:00,59; 5. Iztok Petrač (Slovenija) 1.03,48.

Šolarji II: 1. in najhitrejši dneva Rainer Schönfelder (Peca) 57,26; 2. Danijel Užnik (ŠD Šentjanž) 57,29; 3. Tomaž Šuligoj (Slovenija) 57,36; 4. Andreas Unterköfler (WSC Mirnock) 57,79; 5. Sašo Merlak (Slovenija) 58,23.

Šolarke II: 1. Špela Bračun (Slovenija) 58,41; 2. Alexandra Pernat 58,81; 3. Sabine Egger (obe SK Peca) 58,99; 4. Vera Led (SK Innerkrams); 5. Alenka Dovžan (Slovenija) 1:01,42; 7. Marion Maloveršnik (Šentjanž).

Dunja Jamnig na stopničkah

Na tekmovalju za koroški šolarski pokal Raiffeisen in smučanju je Dunja Jamnig od ŠD Šentjanž v Rožu v nedeljo v slalomu osvojila odlično 2. mesto. Lep uspeh pa sta dosegli tudi Birgit Filipič in Marion Maloveršnik, obe prav tako iz Šentjanža, ki sta v svojem letniku osvojili drugo oz. tretje mesto (v splošni uvrstitvi pa 6. oz. 7. mesto).

Spet sankanje v Lepeni

Po dveh zimah brez snega je športna sekcija SPD Zarja v Železni Kapli prejšnjo nedeljo spet pripravila priljubljeno sankarsko tekmovanje – skupno že enainvajseto od leta 1967.

Kljub temu, da so sankarji imeli skoraj tri leta „pavze“, so se na progi po Mozganovi cesti zbrali mnogi „stari“ in tudi „novi“ tekmovalci. Vsi so dokazali, da še niso iz forme.

Med 71 posamezniki in 20 dvojicami je bilo tokrat razveseljivo veliko mladine. Mnogi – tudi starejši – pa so si prišli ta sankarski praznik samo gledat. Merjenje so opravili člani SŠK, nagrade pa sta podelila Albert Rozman in Wili Ošina.

Dobre pogoje na progi je znal najbolje izkoristiti Diet-

mar Pavlič z Obirskega, ki je v splošni moški skupini dosegel najhitrejši čas dneva. Najhitrejša ženska pa je bila Angelika Kogoj iz Lobnika.

Zmagovalci ostalih skupin: športne sanke: Willi Uršič; šolarke I: Martina Dobeit; šolarke II: Alexandra Urbančič; šolarji I: Klaus Trauntschnig; šolarji II: Andreas Urbančič; mladinke: Heidi Bischof; mladinci: Raimund Sadovnik; starostna-ženske: Inge Karničar; seniorji I: Pepi Karničar; seniorji II: Otto Dobeitz; dvojice: Hanzi Smrtnik/Marko Smrtnik.

Dan poprej so „Zarjevci“ na isti progi organizirali še interno tekmovanje, da bi v posameznih sekcijah društva spoznali sankarske mojstre. Tekma oz. družabnost je izzvenela v zadovoljstvo vseh sodelujočih. Tudi nagrade, ki so jih člani namesto startnine prispevali sami, so dobili oz. smeli izbirati prav vsi.

Lovoriko prvega mesta pa so lahko nadeli sledeči zmagovalci:

V skupini dekleta: Nataša Nečemer; fantje: Valentin Doyjak; pevke: Ursula Kežar; pevci: Bojan Kuchar; igralke: Karolina Rozman; igralci: Erhard Ošina; plesalci: Hanzi Smrtnik (ki je bil tudi najhitrejši); odborniki: Mihec Ošina (ki je dobil licenco samo v tej skupini), Dragica Blajs (v skupini žene in mame) ter Miha Ošina (v skupini možje in očetje) pa sta vozila najbolj točen povprečen čas in tudi edina dva prejela pokala. Pri mešanih dvojicah, kjer je šlo izključno za čast, pa sta zmagala Mihec Ošina in Marija Kuchar.

Naročite in širite „Slovenski vestnik“

TRIBUNA BRALCEV

KSŠŠ/G odgovarja

Klub slovenskih študentk in študentov v Gradcu je bil nedavno v časopisju deležen neutemeljenih napadov delovne skupnosti slovenskih mladinskih organizacij (SMO) in Kluba slovenskih študentk in študentov na Dunaju. Razlog za te napade je bilo naše stališče do obeh koordinacijskih odborov in morda tudi naši pomisleki v zvezi z odločanjem v SMO, ki smo jih objavili v resoluciji konec novembra.

KSŠŠ/D naše argumente in pomisleke označuje kot prazne izgovore in nam celo podtikava, da se poslužujemo stalinističnih metod. Dragi Dunajčani, predlagamo vam, da se v prihodnje informirate o pomenu besed, preden jih spravite na papir.

Zmenili smo se, da v skupni izjavi preključimo hude in nepravilne besede, ki so padle na obeh straneh. Zaradi vaše brezbržnosti v tej zadevi vam kot prvi ponujamo roko sprave. Oproščamo se za „svetniški sijaj“, ki smo vam ga nadeli. Zavedamo se, da ta izraz ni bil umesten. Po drugi

strani pa od vas pričakujemo, da tudi vi, kakor smo se zmenili, javno preključite žalitve, posebno malomeščanstvo, stalinizem in bojazen.

Iskreno pa si želimo plodnega sodelovanja z vami.

Še bolj nas je prizadelo pismo funkcionarjev SMO. Hanzej Sticker, Milan Piko in Zalka Kuchling nam prisojajo navno revolucionarnost, „v kateri bomo slej ko prej utonili“! Očitek, da se v našem časopisu vrstijo pornografske slike, ki baje dokazujejo našo navno revolucionarnost, je treba pojasniti. Drži, da smo nekajkrat objavili slike golih žensk in moških – toda nikoli v navno revolucionarnem smislu, kakor vi to imenujete, temveč vedno kot metaforo. Slike v zvezi z njihovo uporabo so zmeraj imele globoko izpoved.

Dragi zastopniki SMO, to, kar ste napisali, nas je hudo žalilo. S takimi izjavami nam vi, kot funkcionarji SMO, v imenu vseh včlanjenih organizacij onemogate približevanje. Pričakujemo pojasnitev vaših čudnih teorij. Kar se pa tiče sodelovanja, pa še nikoli nismo trdili, da ga odklanjamo.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Sreda, 23. 1. 19.00	v Tischlerjevi dvorani v Celovcu	PODELITEV 12. TISCHLERJEVE NAGRADE akademskemu slikarju Valentinu Omanu	NSKS, KKZ
Sreda, 23. 1. 19.30	v Musilovem arhivu v Celovcu	LITERARNO BRANJE Herberta Kuhnerja	IS avstrijskih avtorjev in dežela Koroška
Četrtek, 24. 1. 19.00	v farni cerkvi na Žihpoljah	EKUMENSKO BOGOSLUŽJE	KD Karavanke z Žihpolj
Četrtek, 24. 1. 19.30	v domu v Tinjah	LITERARNI VEČER koroške pesnice in avtorice, predava: dr. Helgrad Kraigher	Sodalitas
Petek, 25. 1. 19.30	ORF-teater v Celovcu	LESEZIRKEL – VEČER z motom Literarno po- potovanje, berejo: Lilian Faschinger, Miran Košuta, Cvetka Lipuš, Slavko Mihalič, Thomas Pluch, Alberto Princis in Dane Zajc. Glasba: Godalni kvartet Glasbene matice Trst	ORF-Koroški deželni studio, Wiener Zeitung
Sobota, 26. 1. 19.30	pri Rauschu v Ledenicah	PUSTNI PLES, igra: ansambel Rubin	SPD „Jepa Baško jezero“
Sobota, 26. 1. 19.30	v stari šoli v Kotmari vasi	EVROPSKA PEŠPOT E6 YU OD REKE DO IVNIKA, predava: Zoran Naprudnik	SPD Gorjanci
Sobota, 26. 1. 20.00	pri Florijanu v Vogrčah	KMEČKI PLES	Skupnost južno- koroških kmetov
Nedelja, 27. 1. 16.30	Pri Joklnu v Celovcu	FIDL FADL , lutkovna igrice z glasbo in petjem	Kulturna taberna Pri Joklnu
Nedelja, 27. 1. 14.00	v gostilni Seher v Velinji vasi	MOTNJE V PLODNOSTI IN BOLEZNI ŽIVALI predava: prof. dipl. inž. dr. Engelhard Boehncke	KIS, gosp. zadruga Bilčovs, Kotmara vas in Šentjanž
Nedelja, 27. 1. 9.15	v farni dvorani v Šentlipšu	SEN RADIŠKE NOČI, nastopa: Mladinska skupina SPD „Radiše“	farna mladina Šentlipš
Nedelja, 27. 1. 14.30	v farni dvorani v Šmarjeti v Rožu	SEN RADIŠKE NOČI	
Torek, 29. 1. 19.30	v domu v Tinjah	DIAPREDAVANJE iz serije „Umetnost v Evropi“, Dunaj, Budimpešta in Praga	Sodalitas
Petek, 1. 2. 19.30	v domu v Tinjah	PREKLETSTVO BOGASTVA – BLAGOSLOV UBOŠTVA, predava: univ. prof. dr. Hanna Gerl-Falkowitz	Sodalitas
Sobota, 2. 2. 19.30	v kulturnem domu v Šentprimožu	PLES DANICE Igra: ansambel Zmeda	SPD Danica
Nedelja, 3. 2. 15.00	v kulturnem domu pri Cingelcu na Trati	SEN RADIŠKE NOČI	SPD „Borovlje“

RAZSTAVE

CELOVEC

– Pri Joklnu – G. Hesch, pokrajine/akvareli;
– Galerija Carinthia – razstava „Pope – Negri“ (do 16. 2. 1991)

TINJE

– Galerija Tinje – dela Marka Rupnika – olje (do 26. 2.)

Društvo Slovenski znanstveni inštitut išče

SODELAVCA/ SODELAVKO

Kvalifikacija: srednja ali visoka
Pogoji: obvladanje obeh deželnih jezikov ter enega tujega jezika, pripravljenost za nadaljnje izpopolnjevanje na področju vodenja in upravljanja dokumentacijskih fondov, sodelovanje z dokumentacijskimi oddelki sorodnih inštitutov in sodelovanje pri raziskovalnih projektih.

Nastop službe takoj ali po dogovoru

Ponudbe pošljite na Slovenski znanstveni inštitut, Villacherstrasse 1 B, 9020 Klagenfurt/Celovec.

MENJAVA DENARJA (VALUTE) dne 21. 1. 1991

	dobite (šil.)	plačate (šil.)
za 1 ameriški dolar	\$ 10,50	10,58
za 1 angleški funt	£ 20,47	20,63
za 100 franc. frankov	f 206,30	207,90
za 100 ital. lir	Lit 0,93	0,94
za 100 dinarjev	DIN 45,00	65,00
za 100 švic. frankov	sfr 837,50	843,10
za 100 holand. guldnov	Hfl 622,50	627,10
za 100 nemških mark	DM 701,35	705,95

Posreduje: Posojilnica-Bank,
Zveza-Bank, Celovec

SLOVENSKI VESTNIK

Nadstrankarski
časopis
koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan

Uredniki: Andrej Kokot, Andrej Mohar, dr. Štefka Vavri.

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, teleks 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Glonarjeva 8, 61000 Ljubljana, Slovenija, telefon 061/329761, telefaks 061/311123.

Letna naročnina: za Avstrijo 370 šil. (za pensioniste 280 šil.); za Jugoslavijo 400 din. (za pensioniste 310 din.).

KRIŽANKA

◆	A	B	C	D	E
1					
2					
3					●
4					
5					
6					
7					

VODORAVNO:

1 kos ženskega perila, ki pokriva prsi
2 ion z negativnim električnim nabojem pri elektrolizi
3 nekdanji avstrijski politik, zvezni kancler med 1953 in 1961 (Julius)
4 mohamedanska vera
5 srednjeveška bolgarska vladarska dinastija v 12. in 13. stoletju (iz črk besede SIENA)
6 japonsko mesto na otoku Honšu s templjem in pagodami ter narodnim parkom
7 ozek pas kopnega med dvema morjema, zemljiska ožina (iz črk besede SEMIT)

NAVPIČNO:

A vulkansko otočje v Mikroneziji, ki ga tvori 16 otokov, od leta 1947 pod skrbništvom ZDA
B že umrl grški ladjar, velik bogataš (Aristotel)
C narečje
D sorta jabolk (množinska oblika, iz črk A B E K N O R)
E soglasnika v besedi CENA – benigna mišična bula, zlasti v maternici

Jože Petelin

LOTTO									
2	15	18	27	32	39	(14)			
Joker: 600373							b. j.		
TOTO									
IXX	112	121	112						
Stava: 2:1, 1:1, 1:1, 2:1									
b. j.									

Blažen, kdor misli in dela pošteno,
Boga in narod svoj ljubi iskreno!

Vsemogočni Bog, ki mu je vse svoje življenje verno in zvesto sledila, je vzel k sebi mojo drago ženo, našo mamo, staro mamo, sestro, taščo in teto, gospo

Pepco Wakounig
p. d. Kovačevo mamo.

Po večletnem hudem trpljenju je v soboto, 19. januarja 1991, v 74. letu starosti za vedno zatisnila oči.

Naši ljubi mami se še enkrat zahvaljujemo za neizmerni trud, požrtvovalnost in veliko ljubezen, ki nam jo je dajala občutiti v vsakem trenutku svojega življenja.

Drago pokojnico bomo pospremili k zadnjemu počitku v četrtek, 24. januarja 1991, ob 13.30 uri od stare cerkve v Šentprimožu na pokopališče v Šentprimožu.

Mlinče, 19. januarja 1991

V krščanski žalosti:

Joza, mož
Hanzej, Pep, Zofka, Mirko, Franc, Bernard, Zalika, Andrej,
Marjan, Marija, Trezej in Benjamin, otroci z družinami
Roza, Matevž in Micka, sestri in brat

Namesto vencev prosimo, da darujete
za popravilo podružnice
sv. Andreja in sv. Urha v Rikarji vasi.

v imenu vseh sorodnikov

VPISOVANJE

v dvojezično višjo in sredno šolo za gospodarske poklice
zavoda šolskih sester v Šentpetru pri Šentjakobu v Rožu
je od 11. do 28. februarja 1991,

Izobraževalne možnosti: 1-letna gospodinjstva šola
5-letna višja šola za gospodarske poklice
Pogoji za sprejem: zaključena 8. šolska stopnja in osnovno znanje obeh deželnih jezikov. Za sprejem v višjo šolo za gospodarske poklice pa še uspešno opravljen sprejemni izpit, ki bo na šoli 3. julija 1991.

Prijave so možne osebno v šolski pisarni, po pošti, ali po telefonu.

Tiskovine za prijavo so na razpolago v šolski pisarni ali pa pri poklicnem svetovalcu na šoli. Izpolnjene formulare oddajte najkasneje do 28. februarja 1991. Priložite originalno polletno šolsko obvestilo ali od šolskega ravnatelja potrjen prepis.

Financiranje: Vsi učenci so deležni istih državnih podpor, kot na vseh tovrstnih drugih šolah. Zaželjene podrobnejše informacije Vam vsak čas posreduje vodstvo šole. Naslov:

Višja šola za gospodarske poklice
zavoda šolskih sester
Šentpetar 25,
A-9184 Šentjakob v Rožu, Tel.: 04253/343

23.-29. 1.	TV AVSTRIJA 1	TV AVSTRIJA 2	TV SLOVENIJA
SR 23. 1.	9.05 Alf; 10.30 Vihar v čaši vode; 12.10 Zunanjepolitični report; 14.15 Očarljiva Jeannie; 17.05 Kakor pes in mačka; 17.30 Mini klub; 18.30 Šef zdravnik Trapper John; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni dnevnik; 20.15 Uspeh njenega življenja, serija; 21.55 Poljub smrti, ameriški film.	6.30 Saalbach: svetovno smučarsko prvenstvo; 12.15 SP v Saalbachu: super veleslalom – moški; 16.15 Leksikon umetnikov; 18.00 Alf; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 SP v Saalbachu – novinarski studio; 21.00 Ledena doba, dokumentarni film; 22.00 Čas v sliki.	9.00 Živ žav; 9.55 Ozri se v gnevu; 11.50 Prepričevanje; 15.00 Žarišče; 15.30 Sova, pon.; 17.00 Dnevnik; 17.05 Mozaik; 17.50 Spored za otroke; 19.00 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Miruj, umri, oživi, sovj. film; 21.50 Dnevnik; 22.55 Sova: Alf, Vrnitev Arsena Lupina, Zgodovina smeha.
ČE 24. 1.	10.30 Vrnitev Martina Guerra, francoski film; 12.15 Klub seniorjev; 14.15 Očarljiva Jeannie; 16.00 Am dam des; 16.55 Mini čas v sliki; 18.30 Šef-zdravnik Trapper John; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni dnevnik; 20.15 Tele as, avstrijsko-nemška zabavna oddaja; 21.20 Jolly Joker; 23.00 Šport.	6.30 SP v smučanju iz Saalbacha; 16.45 Šport: drsanje, Sofija; 17.15 Sestanek z živalmi in človekom (Otto König); 18.00 SP v smučanju v Saalbachu – studio; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Notranjepolitični report; 21.15 Kulturne novice iz vsega sveta; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Klub 2.	9.00 Grizli Adams; 10.00 Bogaštvo na robu morja; 11.50 Zakon v Los Angelesu; 15.00 Mostovi; 17.05 Mozaik; 18.40 Spored za otroke; 19.00 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Simenon; 21.00 Tednik; 22.05 Dnevnik; 22.25 Sova: Vse razen ljubezni, Vrnitev Arsena Lupina.
PE 25. 1.	10.00 Marija Terezija in njen čas; 10.30 Pustolovka, ameriški film; 12.00 Notranjepolitični report; 13.55 To bo uspeh, nemški film s Petrom Alexandrom; 16.00 Živalski kotiček; 17.30 Mini kviz; 18.30 Trapper John; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Zadeva za dva, kriminalna serija; 21.15 Ugledni kuharji.	6.30 SP v smučanju v Saalbachu; 12.15 Saalbach: - kombinacijski smuk – ženske; nato drsanje iz Sofije; 16.35 Življenja grenka sladkost; 18.00 Alf; 18.30 Spored po željah; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.15 SP v Saalbachu: novinarski studio; 21.20 Vsakdanja zgodba: Dunajske ceste.	9.00 Mozaik; 15.00 Žarišče; 17.00 Dnevnik; 17.05 Tednik; 18.10 Spored za otroke: Pravljica o carju Saltanu; 19.00 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.59 Zrcalo tedna; 20.20 Midasov dotik; 21.20 Zakon v Los Angelesu; 22.10 Dnevnik; 22.30 Sova: Družinske vezi, Maurice; 1.10 Video strani.
SO 26. 1.	9.30 Angleščina za začetnike; 10.00 Francoščina; 10.30 Ruščina; 11.30 Zlatarjeva trgovina, po istoimenskem delu Karola Wojtyle, papeža Janeza Pavla II.; 12.30 Disputaciones; 14.15: Nepotrpežljivost življenja (Lilli Palmer); 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni dnevnik; 20.15 Show Rudija Carella.	6.30 SP v smučanju v Saalbachu; 12.15 SP v Saalbachu: smuk – ženske, nato EP v drsanju iz Sofije; 18.15 SP v Saalbachu: novinarski studio; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 W. A. Mozart: Così fan tutte, opera (v italijaniščini); 23.35 Poročila; 23.40 X-Large special.	9.00 Radovedni Taček; 9.20 Čebelica Maja; 10.15 Alf; 10.40 Zgodbe iz školjke; 13.50 Francija v šansonu; 14.20 Brezrepi Peter; 17.00 Dnevnik; 18.40 Divji svet živali; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.35 Ona + on; 22.10 Dnevnik; 22.30 Sova: Zlata dekleta, Vrnitev Arsena Lupina; Blind Alley.
NE 27. 1.	9.05 Berlin – glavno mesto; 9.50 Izginula reka; 11.00 Ura za tisk; 13.05 Nova Zelandija; 14.00 Irma v Zlatem zapadu; 16.10 Daktari; 17.00 X-Large z X-Charts; 18.30 Trapper John; 19.15 6 iz 45; 20.15 Jaz o meni; Maximilian Schell; 21.15 Zadnja beseda, film ob 65. rojstnem dnevu Marije Schell.	6.30 SP v smučanju iz Saalbacha; 9.05 Kulturni tednik; 9.30 Kulturni zajtrk; 11.00 Oddaja o Leopoldu Mozartu; 13.45 Dober dan, Koroška ; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Vojne igre; 22.10 Poročila; 22.40 Hurricane Rosie, igralni film; 1.05 Poročila.	8.30 Otroška matineja; 10.40 mati in sin; 12.35 Prislunimo tišini; 13.15 Titanic; 14.45 Saga o Forsyth; 17.00 Dnevnik; 17.05 Nesrečniki; 18.50 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Pripovedke iz medenega cvetličnjaka; 21.10 Zdravo; 22.30 Dnevnik; 22.50 Sova: Spet ti?, Vrnitev Arsena Lupina.
PO 28. 1.	9.00 Alf; 10.30 Model in vohljač, 11.15 High Chaparral; 12.05 Ledeni čas, film; 14.15 Očarljiva Jeannie; 16.00 Am dam des; 18.30 Šef-zdravnik Trapper John; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni dnevnik; 20.15 Otok sanj (Koma); 21.15 Magnum, kriminalna; 22.10 Novosti iz sveta filma; 22.40 Ujet v ledu.	6.30 SP v smučanju v Saalbachu; 12.25 SP v Saalbachu: kombinacijski smuk – moški; 18.00 Alf; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 20.15 Šport v ponedeljek: SP v Saalbachu; 21.15 Šiling, gospodarski magazin; 22.00 Čas v sliki 2; 22.25 Zdravniška oddaja o raku; 23.10 Nočni studio.	8.00 Zimski počitniški program; 11.00 Drsaj; 15.30 Sova, pon.; 17.00 Dnevnik; 17.05 Mozaik; 18.30 Spored za otroke: Radovedni Taček, Čebelica Maja; 19.00 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Ne pošiljaj mi pisma; 20.45 Osmi dan; 21.50 Dnevnik; 22.10 400 let slovenske glasbe.
TO 29. 1.	9.00 Alf; 9.20 Angleščina za začetnike; 10.30 Nepotrpežljivost življenja (ponovitev); 12.15 Priznavam svoj zločin, dokumentacija o prevzgoji na Kitajskem; 14.15 Očarljiva Jeannie; 18.30 Trapper John; 20.00 Kulturni dnevnik; 20.15 Hoppala, spodrsaljki iz sveta filma in televizije.	6.30 SP v smučanju v Saalbachu; 12.15 SP v Saalbachu: Super G – ženske; 16.50 Leksikon umetnikov: Ernst Degasperi; 17.30 Orientacija; 18.00 Alf; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 SP v Saalbachu: novinarski studio; 21.07 Zunanjepolitični report.	8.00 Zimski počitniški program; 11.00 Divje in lepe; 15.00 Žarišče; 15.30 Sova, pon.; 17.00 Dnevnik; 18.10 Spored za otroke: Zlata ptica; 19.00 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Prepričevanje; 22.15 Dnevnik; 22.35 Sova: To ni služba za ženske, Vrnitev Arsena Lupina.

Knjigarna „Drava – Naša Knjiga“ išče za knjigotštvo
vajenca/vajenko
 in/ali
pomočnika/pomočnico
 in/ali
knjigotrzca/knjigotrskinjo
Pogoj znanje slovenskega in nemškega jezika
 Oglasite se po telefonu (0463-55464) ali osebno v knjigarni „Drava-Naša Knjiga“, Paulitschgasse 5-7 9020 Celovec

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu
Prof. Janežičev trg 1

OBJAVA

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu sporoča:

1. Po posebnem odloku Zveznega ministva za pouk, umetnost in šport naj starši svoje otroke, ki jih želijo dati v šolskem letu 1991/92 v gimnazijo, prijavijo takoj po končanem prvem semestru tega šolskega leta, v času od 11. do 28. 2. 1991, ravnateljstvu Zvezne gimnazije in zvezne realne gimnazije za Slovence v Celovcu. Uradne ure so vsak dan od 7.30 do 16. ob petkih do 13. ure. Ob prijavi za sprejem je treba ravnateljstvu predložiti spričevalo prvega semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz o avstrijskem državljanstvu.

2. Sprejemne izpite bo treba prijavljemu učencu opravljati le v izjemnih primerih in sicer iz slovenščine, nemščine in matematike. Odločilno bo letno spričevalo. Termin za sprejemne izpite: sredo, 3. julija 1991.

3. Konec maja 1991 bo vodstvo ljudske šole javilo gimnaziji učni uspeh učencev, ki so se prijavili za vstop v gimnazijo. Nato bo ravnateljstvo gimnazije pravočasno obvestilo starše o sprejemu učenca oz. o potrebi prijave k sprejemnemu izpitu.

4. Zakasnele prijave bodo v izjemnih primerih še možne s posebnim dovoljenjem Deželnega šolskega sveta.

5. Za vstop v višje razrede veljajo podobna pravila. V tem primeru je priporočljiv razgovor z ravnateljem. Prestop iz glavne šole v gimnazijo je možen.

Prijave za sprejem v gimnazijo lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa se obrnete pismeno na naslov: Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu, Prof. Janežičev trg 1, 9020 Celovec/Klagenfurt.
Dv. sv. dr. Reginald Vospernik l. r., ravnatelj

SŠZ vabi v semestralnih počitnicah na smučanje in snowboarding

v kraj svetovnega prvenstva v alpskem smučanju 1982, v Schladming in okolico s smučišči Hauser-Kaibling, Planai, Hochwurzen, Reiteralm, Dachstein.

Enotedensko smučanje bo v času od sobote, 9., do sobote, 16. februarja 1991.

Cene: (za 7 polpenzionov):

2450.– odrasli v sobah s prho
 1960.– otroci do 12 let v dvoposteljni sobah pri starših, sicer popust 10% na ceno odraslih
 2310.– odrasli v sobah brez prhe (topla, mrzla voda)

1850.– otroci do 12 let (isti pogoji)

Cene: za 6-dnevno vozovnico (78 vlečnic, vzpenjač in skibus):

1310.– odrasli
 830.– otroci do 15 let

V dopoldanskih urah bodo udeleženci lahko uživali na izletih, se udeleževali pouka smučanja in snowboardinga pod strokovnim vodstvom prof. Antona Malleja, Riharda Kunciča, Danila Prušnika ter Anice Wiegele (prispevek 200.-).

Prijave sprejema **Posojilnica-Bank Celovec, Bahnhofstraße 1, z naplačilom 1000 šil. na konto štev. 1-03.029.11** (upoštevajoč vrstni red).

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE 18.10-19.00

Sreda, 23. 1. Glasbena sredo
Večerna 21.05-22.00 Zgodovinar Josip Apih (I. Virnik)
 Novoletni koncert Danice – 2. del

Četrtek, 24. 1. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 25. 1. Zvočno pismo

Sobota, 26. 1. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 27. 1.

6.30 – 7.00 Dobro jutro na Koroškem
 Duhovna misel (dekan Kristo Srienč)
 18.10 – 18.30 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 28. 1. 12. Tischlerjeva nagrada akad. slikarju Valentinu Omanu

Torek, 29. 1. Partnerski magazin

Dober dan, Koroška

Spored za 27. 1. 1991, ob 13.45 uri

- Podelitev 12. Tischlerjeve nagrade akademskemu slikarju Valentinu Omanu
- Dvojezičnost v mestni hiši občini Pliberk
- Gostovanje Lutkovnega gledališča Maribor s pravljico o Velikanu mrazaku
- „Srebrni“ tajnik Krščanske kulturne zveze – Nužej Tolmaier 25 let organizira kulturne prireditve
- Dvojezični pouk za šolske nadzornike
- Mednarodna ljudska smučarska tekma za „Karavanškega medveda“
- V spodnjem kraju Podjune še danes pletejo „korpe“
- Gabrijel Lipuš: Spomenik – video klip

SODOBNA SLOVENSKA LITERATURA NA KOROŠKEM V ZNANSTVENEM PRETRESU

V prvi oddaji – pripravila jo bosta dr. Franc Merkač in Horst Ogris – bo dr. Boris Paternu razpravljal o izhodiščih in značilnostih slovenske sodobne literature na Koroškem. Naslov njegovega predavanja je: Problem zavrtosti in svobode v sodobni slovenski koroški književnosti.

Terme Zreče najmlajše zdravilišče

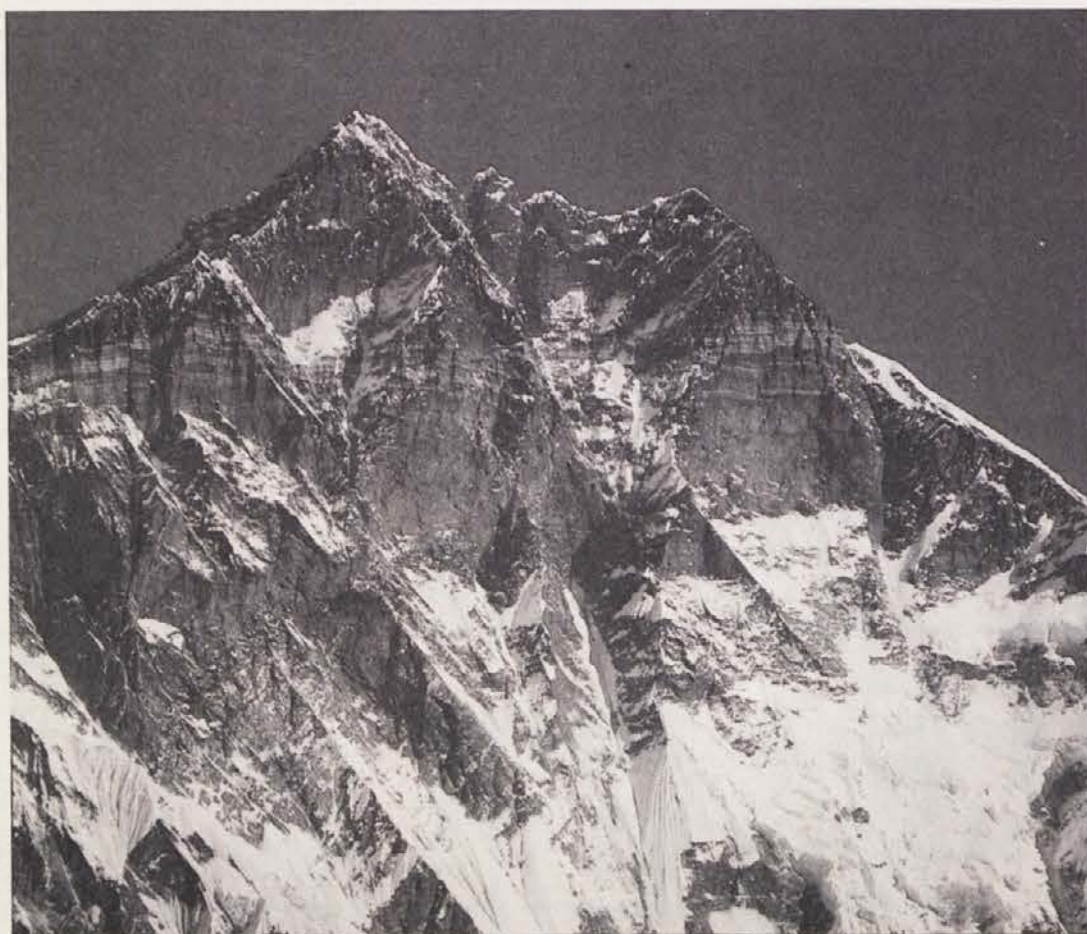
od vsepovsod

Unior v Zrečah je obogatil turistično ponudbo Slovenije, ko je pred kratkim odprl in predal najmlajše slovensko zdravilišče Terme Zreče.

Zdravilne lastnosti termalne vode (vrelčna temperatura je 34,10 stopinj C), narekujejo osnovno dejavnost Term Zreče. Osnovne indikacije: degenerativna revmatična obolenja, stanja po poškodbah in operacijah gibal, psihonevrotske motnje s telesno simptomiko in nekatera psihosomatska stanja. Poleg osnovnih metod zdravljenja pa bodo v Termal Zreče v moderno opremljenih prostorih izvajali še mehano, elektro termo in kineziterapijo. Z vrsto dodatnih programov in v tesni povezanosti z

višinskim klimatskim področjem Rogle pa bodo slehernemu gostu zagotovili prijetno in zdravo bivanje ob vznožju Pohorja.

Nastanitvene zmogljivosti v hotelu Dobrava s 104 posteljami in terapevsko-rekreacijski del kot novogradnja sta povezana s komunikacijskim hodnikom in delujeta kot celota. Poleg terapevtskih prostorov za termo, hidro in kineziterapijo s približno 700 kvadratnih metrov so na voljo še terapevtski bazen, rekreacijski bazen, kjer je temperatura vode 33 stopinj C, otroški bazen, savna, turška kopel, zimsko-letni zunanji bazen s 780 kvadratnih metrov vodne površine in temperaturo 34 stopinj C.

Tomo Česen, človek, ki je prvi premagal južno steno 8516 metrov visokega Lhotseja.

V četrtek, 24. januarja, v Modestovem domu v Celovcu: Tomo Česen – junak južne stene 8516 metrov visokega Lhotseja!

Na povabilo Slovenskega vestnika, Slovenskega planinskega društva v Celovcu ter skupnosti mladinskih organizacij „SMO“ bo jutri, v četrtek, 24. januarja, ob 19.30 uri v Modestovem domu v Celovcu predaval Tomo Česen, eden najslavnejših in najuspešnejših alpinistov vseh časov.

S solo-vzponom preko južne stene 8516 metrov visokega Lhotseja je Tomo Česen kronal prizadevanja in napore generacije slovenskih alpinistov, ki se je pred dobrim desetletjem precej pred časom spopadla s steno, katero je svetovno priznani južnotiroolski alpinist Messner ocenil za problem prihodnjega tisočletja. Česnov vzpon, katerega boste jutri lahko podoživeli ob predavanju, je spremenil pojmovanje o skrajni možni meji v alpinizmu. Verjetno je danes to mejo sposoben pomakniti više le Tomo Česen sam.

Slovenski vrhunski alpinist se je rodil 5. novembra 1959 v Kranju. Že v rani mladosti ga

je pot zanesla v gore in s 16 leti med alpiniste. Na stotine preplezanih kilometrov ga je vodilo od Julijcev, preko Dolomitov in Centralnih Alp, do Andov in Himalaje. V ekstremno težkih prvenstvenih smereh plezalnih vrtecev, v zasneženih stenah Julijcev, v odbijajočih vesinah skrajno težavnostnih Centralnih Alp in v brezmejnih razsežnostih himalajskih vrhov se je razvil v izrednega alpinista, ki sodi v sam vrh svetovne alpinistične elite.

Vzporedno s svojim alpinističnim razvojem pa se je izoblikoval v odločno, načelno in samosvojo osebnost, ki jo ceni vsa svetovna alpinistična javnost.

Ne zamudite te edinstvene prilike spoznavanja najvišje stopnje alpinizma na svetu; – pridite jutri, v četrtek, 24. januarja na enkratno predavanje Toma Česna v Celovec. Režijski prispevek znaša za odrasle 50, za mladino pa 20 šilingov.

Avstrijke in Avstrijci so s 35,2 litra letne potrošnje vina po osebi v zgornji tretjini evropske lestvice. Lansko leto so avstrijski vinogradniki obrali in pridelali okoli 3,12 milijona hektolitrov vina, toda v izvozu še dolgo niso izkoriščene vse možnosti oz. evropski in svetovni trgi. Trenutno znaša delež izvoza le 3 odstotke povprečne avstrijske letine. Avstrijska družba za marketing z vinom (ÖWM) seveda načrtuje, da bi se ta skromen odstotek že v krajšem času zvišal na 20 odstotkov.

SLOVENSKI VESTNIK – ŠPORT

NE V ŠPORTU

Razdiralni mehanizmi znotraj slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem sedaj že resno ogrožajo tudi naše športne strukture. To se je na žalost pokazalo pretekli teden na nekem neformalnem sestanku nezadovoljnih športnih funkcionarjev v Celovcu.

Nekateri od njih so hoteli situacijo, da tako imenovani koordinacijski odbor v svojem proračunu, ki ga je predložil Sloveniji, za slovenski šport na Koroškem ni predvidel niti šilinga, zlorabiti za ustanovitev vzporedne strešne športne organizacije koroških Slovencev, ker Slovenska športna zveza ni po-

pustila pred pritiskom provizoričnega KOKS, ki hoče biti vsemogočno zastopstvo koroških Slovencev, seveda tudi slovenskih športnih klubov in društev. SŠZ se je v isti sapi tudi očitalo, da je baje strankarska, čeprav je vsakomur očitno, da se njeno nadstrankarstvo zrcali že v sestavu predsedstva te organizacije.

Poskus nove – politično usmerjene – polarizacije na področju športa med koroškimi Slovenci je k sreči spodletel, zbrani funkcionarji so se vsi izrekli proti politizaciji in polarizaciji ter jasno odklonili ustanovitev druge strešne športne organizacije.

Dogovorili pa so se tudi, da naj Slovenija neposredno – in ne preko enega ali drugega KOKS oz. ene ali druge politične organizacije – podpira športno dejavnost oz. športne organizacije koroških Slovencev in tako prepreči dodaten razcep med koroškimi Slovenci.

Predsednik Slovenske športne zveze dr. Ludvik Druml se je s temi jasnimi izhodišči včeraj pogajal s pristojnimi politikami v Sloveniji. Upati je, da bosta tako minister za Slovence po svetu dr. Dular kot tudi minister za šport dr. Vencelj upoštevala mnenje slovenskih športnih funkcionarjev na Koroškem.

kan

ŠAHOVSKA RUBRIKA ureja: Silvo Kovač

Rešitev naloge št.: 80

Po na videz izsiljenem nadaljevanju 1...Th8? bi beli lahko preprosto nadaljeval 2.Lb2! in črni je pred porazom. Le z nenavadno, vendar aktivno potezo 1...Tc7!! črni prepreči vse napadalne grožnje belega in dirigira obe beli figuri. Po 2.Dc7: je beli 2...Df3+ matiran. Enako je beli po 2.Tc7: matiran s potezo 2...Ddl mat.

Šahovska naloga št.: 81

Schlosser – CSOM, Budimpešta 1990

Na diagramu je pozicija iz zgornje partije. Prednost belega je v odprti in s trdnja-

SLOVENSKI ATLETSKI KLUB
vabi na
PLES SAK
na puzno sobo
am Fachgesellschaft
9.2.1991 ob 20.00
PRI ŠOŠTARJU
v Globasnid / in Globasnitz
Igra ansambel
SPOMIN
SHOW-PROGRAM
MAGIC FELIX
Vi prično ob 19.30
Alle herliche ergrüßen!

vama zasedeni f liniji ter pritisku belih figur na črnega kralja, ki je trenutno še na varnem.

Kako je belemu, ki je na potezi, uspelo učinkovito razbiti obrambo pred črnim kraljem in ga postaviti pred mat, je tokrat naloga reševalcev.

